

Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków
we Wrocławiu

MILICZ

Studium środowiska kulturowego miasta Milicza oraz wsi Wszewilki i Sławoszowice

historia i katalog
Beata Sebzda

archeologia
Maria Sikorska
Donata Wiśniewska

plansze
Emilia Dymarska

Wrocław MMIII

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
Podstawy prawne opracowania.....	4
Zarys rozwoju przestrzennego miasta	5
Karłów (Karlstadt)	9
Wsie objęte opracowaniem	10
Duchowo	10
Sławoszowice	11
Stawiec	13
Wszewilki	14
Wszewilki — Stawczyk	16
Zagadnienia konserwatorskie	17
Rejestr zabytków	17
Ewidencja dóbr kultury	17
Wykaz stanowisk archeologicznych	17
Strefy ochrony konserwatorskiej	21
Strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej.....	21
Strefy „B” ochrony konserwatorskiej	23
Strefa „K” ochrony krajobrazu kulturowego	24
Strefa „W” — ochrony archeologicznej	24
Strefa „OW” — obserwacji archeologicznej	24
Katalog — miasto Milicz	25
Urbanistyka	25
Kościoły i zespoły sakralne	25
Założenie pałacowo-parkowe — ob. Zespół Szkół Przyrodniczych w Miliczu ul. Kasztelańska 1	29
Dworski zespół folwarczny Milicz-Karłów, ul. Sycowska	32
Budynki użyteczności publicznej:	34
Budownictwo przemysłowe:	37
Zabudowa mieszkalna w układzie alfabetycznym wg ulic	39
ul. Armii Krajowej (d. Lagina)	39
ul. Cicha	39
ul. Długa	40
ul. Garncarska.....	40
ul. Grunwaldzka	42
ul. S. Grota-Roweckiego (d. M. Nowotki).....	43
ul. Kolejowa	45
ul. Kościelna	45
ul. T. Kościuszki	45
ul. Krotoszyńska	46
ul. Kuźnicza	48
ul. 11 Listopada (d. 22 stycznia)	48
ul. Lwowska (d. S. Okrzei).....	48

<i>ul. Łąkowa</i>	51
<i>ul. 1 Maja</i>	51
<i>ul. J. Piłsudskiego (d. J. Marchlewskiego)</i>	52
<i>ul. Polska</i>	53
<i>Rynek (d. pl. K. Świerczewskiego)</i>	55
<i>ul. Rzeczna</i>	61
<i>ul. Szewska</i>	61
<i>ul. Trzebnicka</i>	63
<i>pl. ks. E. Waresiaka (d. Armii Czerwonej)</i>	64
<i>ul. Wojska Polskiego</i>	64
<i>ul. Wrocławska</i>	67
<i>ul. Zamkowa</i>	68
MATERIAŁY WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU	69
Literatura	69
Archiwalia	71
Kartografia	72
Spis map stanowiących część opracowania	73

Wstęp

Niniejsze studium środowiska kulturowego opracowano w związku z przystąpieniem do prac nad studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Milicz, obejmującego miasto Milicz oraz wsie Wszewilki, Sławoszowice i Duchowo.

Celem studium było sformułowanie wytycznych konserwatorskich, które pozwolą na oznaczenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów posiadających szczególne walory historyczne i kulturowe oraz najcenniejszych zespołów i budowli decydujących o tożsamości miasta.

Podczas prac nad studium dokonano analizy rozwoju przestrzennego organizmu miejskiego w obecnych granicach administracyjnych oraz oceny wartości miejskiego krajobrazu. Zweryfikowano także przebieg stref ochrony konserwatorskiej, wyznaczonych we wcześniejszych opracowaniach. Studium opatrzone katalogiem zabytków wraz ze szczegółowymi zaleceniami ochrony dla poszczególnych obiektów. Dokonano także weryfikacji rejestru zabytków w zakresie merytorycznej poprawności wpisów.

Prace nad studium poprzedzone zostały kwerendą źródeł archiwalnych, bibliograficznych, kartograficznych i ikonograficznych. Prace terenowe wykonane zostały w kwietniu i maju 2003 r.

Granice opracowania objęły także kilka sąsiadujących z Miliczem wsi, z których Duchowo i Stawiec jedynie fragmentarycznie. Dla Sławoszowic i Wszewilek wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej. Dla Duchowa i Stawca obowiązują ustalenia „Wytycznych konserwatorskich do planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Milicz”, sformułowane w 1995 r. przez p. K. Maciejowską-Bujak.

Integralną częścią niniejszego studium są plansze w skali 1:5000, zawierające strefy ochrony konserwatorskiej, zagadnienia związane z ochroną zabytków archeologicznych oraz katalog zabytków. Uzupełnieniem tej planszy jest plansza opracowana skali 1:1000 obejmująca obręb Starego Miasta.

Szczegółowe wytyczne konserwatorskie dla zabudowy staromiejskiej w Miliczu zwarte zostały w „Studium historyczno-urbanistycznym Starego Miasta w Miliczu”, opracowanym w 2001 r. przez zespół pod kierunkiem R. Eysymontta.

Podstawy prawne opracowania

„Ustawa o ochronie dóbr kultury” z dnia 15 lutego 1962 r., Dz. U. nr 10, poz. 48 wraz z późniejszymi zmianami: art. 5, punkt 12 oraz art. 11, punkty 1 i 2, art. 13 punkty 1 i 2, art. 20, art. 21 punkt 1.

„Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym” z dnia 7 lipca 1994 r., Dz. U. nr 89, poz. 415 wraz z późniejszymi zmianami: art. 1.2, punkt 4, art. 6.3, art. 6.4, art. 6.5.

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 18 października 2000 r. w sprawie zasad i trybu udzielania i cofania zezwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich, archeologicznych i wykopaliskowych oraz warunków ich prowadzenia i kwalifikacji osób uprawnionych do wykonywania tych prac. Dz. U. Nr 93, poz. 1033.

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 września 2000 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków i centralnej ewidencji dóbr kultury. Dz. U. Nr 86 poz. 965.

Rejestr zabytków — woj. dolnośląskie w Wojewódzkim Oddziale Służby Ochrony Zabytków we Wrocławiu.

Jako materiał wyjściowy do definiowania stref ochrony konserwatorskiej posłużyły:

Wytyczne do opracowania problematyki ochrony wartości kulturowych w planach zagospodarowania przestrzennego. Opracował Zespół Ekspertów Międzyresortowej Komisji ds. Rewaloryzacji Miast i Zespołów Staromiejskich, Warszawa 1981.

Zarys rozwoju przestrzennego miasta

Początki osady w Miliczu sięgają X wieku. Rozwinęła się ona w pobliżu przeprawy na Baryczy, na ważnym szlaku komunikacyjnym prowadzącym z Wrocławia na północ. Pierwotny gród będący ośrodkiem kasztelani, powstałej w połowie XI w. z inicjatywy Kazimierza Odnowiciela, usytuowany był na prawym brzegu rzeki, w miejscu zwanym Górą Chmielową (*Hopfenberge*), stanowiącym plateau wyniesione ponad 7 m ponad poziom doliny. Gród kasztelański przed 1115 r. przeszedł w posiadanie biskupstwa wrocławskiego i jako taki wzmiankowany był w 1136 r. w dokumencie papieża Innocentego II, określającym majątki podległe arcybiskupstwu gnieźnieńskiemu, które z terytorium grodu milickiego pobierało pełne dziesięciny. Kapituła katedralna pod koniec XII i na pocz. XIII w. uzyskała przywilej mianowania własnego kasztelana, który przejął część kompetencji sądowniczych urzędników wypełniających prawa książęce, a w k. XIII w. zyskała pełnię praw książęcych (ostatniego książęcego kasztelana wzmiankowano w 1291 r.). Pod k. XIII w. gród kasztelański został opuszczony. W 1358 r. biskup wrocławski sprzedał kasztelanę księciu Konradowi Oleśnickiemu i jego synowi Konradowi II.

Jednocześnie pomiędzy rokiem 1155 a 1245 wykształciła się na przeciwległym brzegu rzeki osada targowa należąca także do biskupstwa wrocławskiego, która stała się zaczątkiem dzisiejszego Milicza. Osada ta, poświadczona źródłowo w 1249 r. jako poddana prawu polskiemu, była zapewne jeszcze osiedlem otwartym, określanym jako *burgum*. Lokacja miasta na prawie niemieckim nastąpiła prawdopodobnie w okresie pomiędzy rokiem 1300 a 1323, kiedy to Milicz wymieniony został jako *oppidum*, a w 1329 r. *civitas*.

Średniowieczne miasto ukształtowane zapewne w końcu XIII w., stanowiło rozwinięcie Wczesniejszego, wydłużonego założenia targowego. Układ przestrzenny osady na planie owalnicy wynikał w dużej mierze z dostosowania do uwarunkowań terenowych, które wyznaczało od ptn. zakole Baryczy oraz opływająca miasto od pld.-zach. Młynówka, będąca uregulowanym, dawnym ramieniem Baryczy zwanym *Grande*. O kształcie i zasięgu pierwotnego osiedla decydowały również rozlewiska, przekształcone z czasem w stawy hodowlane, z których największy *Bader-Teich* graniczył z miastem od pld.-wsch.

Najwcześniejsze nawarstwienia kulturowe pochodzące z XII-XIII w. zidentyfikowano w północnej części Rynku. Milicz zapewne już w czasie lokacji otoczony został wałami, stanowiącymi ochronę przeciwpowodziową oraz linię umocnień obronnych, których bieg najlepiej czytelny jest obecnie w pld.-zach. części miasta, wzdłuż ul. Wałowej (*Wallgasse*). Wschodnia granica miasta wykształciła się na ul. Długiej, będącej prawdopodobnie także ulicą wałową. Po lokacji dawny plac targowy został przekształcony w plac rynkowy, któremu nadano kształt zbliżony do kwadratu. Miasto zwartą zabudową nie osiągnęło granic wytyczonych pierwotnymi rowami, nie wykształciły się tu także prostokątne bloki zabudowy. Układ ulic nawiązywał do wcześniejszego układu komunikacyjnego — dawny trakt handlowy rozdwajał się za bramą pld. — Niemiecką (na przecięciu ul. Wrocławskiej z Młynówką), przebiegając wzdłuż dwóch pierzei rynku, by przy bramie ptn. — Polskiej (usytuowanej w pobliżu mostu na Baryczy, wzmiankowanego już w 1249 r.) połączyć się w szlak prowadzący do przeprawy. Bramy miejskie były właściwie przejazdami w bramach wałowych. Trzecia z nich zach. — Zamkowa (przy przeprawie mostowej na przecięciu ul. Zamkowej z Młynówką) prowadziła na tereny jurydyki książęcej z zamkiem, położone na zachód od miasta, które ograniczały przestrzenną ekspansję ośrodka miejskiego w tym kierunku.

Szybki rozwój osady nastąpił po nadaniu miastu w 1455 r. szeregu przywilejów przez Konrada Młodszego Białego. Ślady pierwszych budynków rynkowych pochodzą z XIV-XV w., pozostała zabudowa ograniczała się do obudowy ulic stanowiących główny ciąg komunikacyjny (ul. Garncarskiej, Lwowskiej, Polskiej i Szewskiej). W pobliżu płn.-wsch. narożnika rynku wytyczono teren kościelny z cmentarzem, który włączono w obręb wałów, zabezpieczających go od strony zalewowej łąki, stanowiącej czasowo staw.

W XVI lub XVII w. prawdopodobnie dokonano stopniowej niwelacji terenu i generalnej przebudowy miasta. Do XVIII w. przeważała szczytowa zabudowa drewniano-gliniana kryta gontem lub strzechą, zastąpiona następnie przez budynki murowane. W 1765 r. tylko jeden z domów miał ceramiczne pokrycie dachowe. W 1723 r. miasto liczyło 123 domy oraz 110 mieszczan z urbarzem piwnym. W k. XVIII w. w mieście znajdował się ratusz, obok którego funkcjonowało 16 kramów, trzy domy akcyzy, słodownia oraz więzienie. W obrębie granic miejskich usytuowanych było 145 budynków mieszkalnych, na przedmieściach 17 oraz 34 pojedyncze stodoły i jedna pusta parcela. Nawierzchnie ulic poza ulicami tylnymi były brukowane. W 1787 r. Milicz liczył 1398 mieszkańców, w tym 20 Żydów i 96 członków garnizonu, tworzonego przez szwadron regimentu huzarów księcia Eugena Wirttemberskiego. Po przejściu miasta przez Prusy napłynęła znaczna liczba sukienników, których w 1764 r. było 39.

Obecność niewielkiej gminy żydowskiej istniejącej w Miliczu w 2 poł. XVII w. oraz ponowne osiedlenie Żydów ok. 1700 r. nie zaowocowało powstaniem odrębnej dzielnicy¹.

Poza granicami miasta wykształciły się przedmieścia. Na północy było to Przedmieście Polskie, rozwijające się wzdłuż ob. ul. Krotoszyńskiej do przeprawy na Baryczy. W 1600 r. część przedmieścia nazywaną *Latschinowe*, zamieszkiwało 30 rzemieślników posiadających własne domy. W czasie wojny siedmioletniej Przedmieście Polskie zostało całkowicie spustoszone. W 1765 r. w jego obrębie znajdowało się 16 domów uprawnionych do ważenia piwa.

Na południe od granic miasta, wzdłuż głównej drogi dojazdowej prowadzącej z Wrocławia, rozwinęło się Przedmieście Niemieckie, z wzniesionym w 1709 r. Kościołem Łaski. Ok. 1800 r. zabudowa przedmieścia skupiała się po obu stronach drogi, z sięgaczem wzdłuż ob. ul. Wojska Polskiego (zapewne do wysokości ob. ul. Działkowej). Do 1809 r. Przedmieście Niemieckie pozostawało samodzielną gminą wiejską, podporządkowaną jurysdykcji pana stanowego, chociaż zamieszkujący je rzemieślnicy podlegali prawom miejskim.

Rozwój przestrzenny zabudowy miejskiej w kierunku zach. uniemożliwiał zasięg dóbr ziemskich. W k. XV w. książę oleśnicki przekazał dobra milickie rodowi von Kurzbach, z których Zygmunt otrzymał kasztelanię milicką w 1494 r., z prawem Wolnego Państwa Stanowego. Po śmierci ostatniego z Kurzbachów, w 1590 r. majątność przeszła w posiadanie rodu von Maltzan.

Jurydyka książęca z zamkiem przekształcona została w siedzibę Wolnego Państwa Stanowego, z pałacem wzniesionym w l. 1790-1797 i rozległym parkiem krajobrazowym założonym w l. 90. XVIII w., którego północną i zach. granicę wyznaczała Barycz, południową zaś obsadzona aleją droga prowadząca do Sułowa. Teren po południowej stronie drogi porastał las mieszany powiązany kompozycyjnie z parkiem, graniczący z dawnymi stawami

¹ W l. 1807-1824 gmina posiadała jednego urzędnika, którym był rzeźnik rytualny. Od 1824 r. zatrudniła jednego, a od 1850 r. dwóch nauczycieli. Synagoga została wzniesiona w 1827 r. na placu pogorzeliskowym przy obecnej ul. Garncarskiej nr 8/10. Rabini rezydowali w Miliczu tylko w l. 1845-1868. Największa liczba ludności wynosiła 197 osób w 1864 r. Okręg synagogałny obejmował powiat milicki i księstwo żmigrodzkie.

rybnymi, Wchodzącymi także w obszar dworski. Od strony miasta granicę majątku wyznaczała Brama Zamkowa, zastąpiona następnie zwykłą bramą ze szlabanem, na miejscu której w 1816 r. wzniesiona została obecnie istniejąca Brama Pokoju. Przed 1800 r. pomiędzy zamkiem i ze-społem pałacowo-parkowym, a Kościołem Łaski oraz folwarkiem pańskim usytuowanym w Karłowie, wytyczone zostały osiowo aleje, które prawdopodobnie dały początek późniejszym ulicom miejskim. Obszar pomiędzy otoczoną parkiem rezydencją, a kościołem zajmowały ogrody dworskie.

Dominacja własności prywatnej ograniczała rozwój Milicza do wielkiej reformy miejskiej w 1808 r. W 1809 r. utworzono urzędy miejskie wraz z deputacją budowlaną, określono także stosunki miasta i państwa stanowego. Włączono również pod miejski zarząd policyjny Przedmieście Niemieckie, choć jego ostateczne przyłączenie do gminy miejskiej nastąpiło po długich pertraktacjach w 1850 r. Enklawami dóbr ziemskich na jego terenie pozostały nadal trzy parcele z zabudową, domy mieszkalne dla pracowników majątku, szpital dla biednych oraz browar.

Na skutek wielkiego pożaru w 1819 r., który objął zach. i płn. pierzeję rynku, miasto zyskało zupełnie nowy wygląd. Dotychczasowe szczytowe budynki szachulcowe zastąpione zostały murowanymi budynkami kalenicowymi, z ceramicznymi dachami dwuspadowymi, co było zgodne z prowadzoną od 1757 r. przez Fryderyka Wielkiego, a kontynuowaną przez następców polityką, mającą na celu likwidację drewnianej zabudowy miast Śląska. Ujednolicona forma budynków spowodowana być mogła dotacjami rządowymi, które pozwoliły na szybką odbudowę pierzei przez jeden warsztat budowlany. Do 1833 r. wzniesiono 111 murowanych i krytych dachówką domów, głównie w obrębie rynku oraz przy ulicach Polskiej, Wrocławskiej i Garncarskiej.

W l. 1800-1860 nastąpiła dalsza ekspansja zabudowy miejskiej w kierunku pld.-zach. wzdłuż obecnej ul. J. Piłsudskiego. W okresie tym wytyczone zostały obecne ulice Armii Krajowej oraz T. Kościuszki (na odcinku do ul. Wojska Polskiego). W 1829 r. spłonęła cała wschodnia część Przedmieścia Niemieckiego (do Młynówki), wchłoniętego następnie przez nowo rozwijającą się dzielnicę Nowe Miasto (*Neustadt*).

W 1847 r. w obrębie rynku znajdowały się 54 domy; na Starym Mieście (*Altstadt*) — 73; na Przedmieściu Polskim (*Bartschbezirk*) — 56, a na Nowym Mieście (*Neustadt*) — 65².

W 1849 r. za poparciem hrabiego Augusta von Maltzan Milicz został siedzibą Sądu Powiatowego. W 1827 r. uzyskał pozwolenie na utworzenie garnizonu.

W 1851 r. miasto zamieszkiwało 2687 mieszkańców.

Dalszy etap rozwoju przestrzennego Nowego Miasta w kierunku wsch. nastąpił po uruchomieniu w 1875 r. linii kolejowej i usytuowaniu dworca na przedłużeniu ul. Wojska Polskiego (*Hältergasse*, następnie *Banhofstraße*), która do 1925 r. przekształciła się w jedną z najbardziej reprezentacyjnych ulic tej części miasta, z kamienicami czynszowymi i brukiem położonym w 1906 r. oraz wzniesionym w 1845 r. kościołem luterańsko-ewangelickim.

W k. XIX i 1 ćw. XX w. wschodnia część ulicy Wojska Polskiego zyskała charakter bardziej przemysłowy, bowiem na wsch. i pld.-wsch. od zabudowy miejskiej, w sąsiedztwie dworca kolejowego, wykształciła się niewielka dzielnica przemysłowa, z mleczarnią, gorzelnią, fabryką mączki kartoflanej, tartakiem i stacją kolejki wąskotorowej.

Od 2 poł. XIX w. rozwijała się także zabudowa osiedla na prawym brzegu Baryczy wzdłuż ul. Krotoszyńskiej (*Bartschbezirk?*), przy której wzniesiono na pocz. XX w. rzeźnię miejską.

W 1880 r. rynek milicki (*Ringbezirk*) liczył 48 posesji z 79 domami; Stare Miasto (*Altstadt*)

² W 1832 r. na Przedmieściu Niemieckim znajdowało się 16 domów.

— 57 posesji z 76 domami, Przedmieście Polskie (*Polnischen Vorstadt*) — 25 posesji z 28 domami, (*Batrschbezirk*) — 35 posesji z 43 domami oraz Nowe Miasto (*Neustadt*) — 60 posesji z 84 domami. W obrębie granic miejskich znajdowało się wówczas 225 posesji z 310 budynkami mieszkalnymi. W 1905 r. miasto liczyło 3692 mieszkańców.

Podnosiła się także jakość życia w mieście. W 1884 r. rozpoczęto prace kanalizacyjne, a w l. 1894-95 wybudowano wodociągi miejskie w sąsiednich Wszewilkach. W 1898 r. wzniesiono przytułek dla ubogich i remizę strażacką.

W 1892 r. powierzchnia miasta wynosiła ok. 722 ha. Ok. 1925 r. pld.-wsch. granica zabudowy Nowego Miasta biegła wzdłuż obecnych ulic T. Kościuszki, Armii Krajowej i 1 Maja (do zbiegu z ul. J. Piłsudskiego).

XIX-wieczny Milicz nie posiadał promenady, jej funkcje przejmowały obsadzone alejami najbardziej reprezentacyjne ulice miasta, którymi były ul. 1 Maja (*Lindenstraße*) oraz Wojska Polskiego (*Banhofstraße*), a także obsadzony nowymi drzewami w 1871 r. plac przy Kościele Łaski i sąsiadujący z nim skwer, założony na terenie dawnych ogrodów dworskich. Na pocz. XX w. udostępniono publiczności promenadę parkową, wiodącą do brzegu Baryczy.

W l. 30 XX w. nastąpił kolejny etap rozwoju przestrzennego miasta w kierunku pld.-wsch. Powstała wówczas jednostronna zabudowa wzdłuż ob. ul. Trzebnickiej (*Trebnitzer Straße*), na wsch. od której pomiędzy ulicą Armii Krajowej (*Stein Straße*), a przedłużeniem ul. T. Kościuszki (*Andreas Straße*) zrealizowano osiedle willowe, z nowo wytyczonymi ulicami 11 Listopada (*Ludwig John Straße*), Grunwaldzką (*Ulanen Straße*) i Grota Roweckiego (*Garten Straße*). Wznoszona na nim zabudowa miała dość jednolity, modernistyczny charakter, a o próbie stworzenia jednolitej kompozycji przestrzennej świadczą nasadzenia zieleni wysokiej, zachowane do dziś wzdłuż ulic.

Karłów (*Karlstadt*)

Obecne osiedle Karłów rozwinęło się z kolonii *Karlstadt*, założonej w 1805 r. przez hr. Joachima Karola v. Maltzan, na płd.-wsch. od miasta, na miejskim placu służącym do handlu bydłem, który usytuowany był w pobliżu dworskiego zespołu folwarcznego, wzniesionego w l. 90 XVIII w., w związku z przebudową rezydencji i założeniem parku krajobrazowego. Kolonia wzorowana na rozwiązaniach angielskich zapoczątkować miała powstanie dzielnicy fabrycznej, opartej na przemyśle tekstylnym. W 1806 r. zasadniczy zręb osiedla tworzyło sześć budynków fabrycznych, w których pracowało ok. 150-200 robotników. Mieściły one maszynę do czyszczenia wełny, mechaniczną przędzalnię, manufakturę tekstylną, przędzalnię nici wełnianych, manufakturę płócienniczą oraz tkalnię perkalu. Zakrojone na tak dużą skalę przedsięwzięcie nie zostało uwieńczone sukcesem. Po kilku latach funkcjonowała już jedynie przędzalnia nici wełnianych, a pozostałe budynki użytkowane były dla potrzeb fabryki octanu ołowiowego, należącej do von Sprockhoffa. Po śmierci Maltzana w 1817 r. całość założenia uległa zniszczeniu. Przetrwała jednakże zabudowa mieszkalna, którą wznoszono w pobliżu budynków fabrycznych. W l. 1830-1847 r. osiedle liczyło 18 domów, a wśród 168 mieszkańców (w tym 45 katolików) 18 było tkaczami płótna, a 17 trudniło się innymi profesjami.

W l. 1807-1808 staraniem J.K. Maltzana wzniesiony został w sąsiedztwie osady kościół p.w. św. Anny, wg projektu Leonarda Schätzela.

W Karłowie znajdował się także powiatowy lazaret oraz fabryka znakomitej brunszwickiej kiełbasy.

W 1818 r. w pobliżu zespołu folwarcznego gmina żydowska kupiła skrawek ziemi o wielkości 100 x 100 stóp (ok. 31, 5 x na 31,5 m) z przeznaczeniem na cmentarz. Zakup ten był wynikiem nacisków władz miejskich oraz wydanego w 1814 r. rozporządzenia, zobowiązującego gminę żydowską do urządzenia miejsca grzebalnego. Teren cmentarza ogrodzony został w związku z pierwszym pochówkiem w 1819 r. W l. 20. XIX w. drewniane ogrodzenie zastąpiono ceglany murem, a w 1869 r. wzniesiono dom pogrzebowy.

Obecna historyczna zabudowa osiedla, pochodząca z przełomu XIX/XX w. oraz l. 20. i 30. XX w. usytuowana jest głównie wzdłuż ul. Sycowskiej, w sąsiedztwie zachowanego zespołu folwarcznego.

Teren cmentarza żydowskiego jest nieczytelny, na jego miejscu znajduje się baza transportowa.

Wsie objęte opracowaniem

Uwaga: [stanowiska archeologiczne na obszarze opracowania patrz strona 17.](#)

Duchowo

Dawne nazwy miejscowości

Duchofa — 1619, 1654; *Duchowa* — 1632; *Duchowo* — 1666, 1682; *Duchawe* — 1830; 1845; *Weinberge* do 1945 r.

Zagadnienia konserwatorskie (w granicach opracowania)

Przy wjeździe do wsi od płn.-zach. wyznaczono osie widokowe na zabytkowy wiatrak, objęty wpisem do rejestru zabytków.

Ochronie podlega także aleja w pld.-zach. części wsi.

Wykaz zabytków architektury i budownictwa (w granicach opracowania):

1. Wiatrak, wzn. w 1671 r., drew., wpisany do rejestr zabytków decyzją nr 1165 z dn. 2.12.1964 r.

Budowla wymaga zabezpieczenia oraz przeprowadzenia prac remontowych, które winny być wykonane po uzyskaniu zezwolenia konserwatorskiego.

Dla obszaru całej wsi obowiązują ustalenia „Wytycznych konserwatorskich do planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Milicz”, sformułowane w 1995 r. przez K. Maciejowską-Bujak.

Sławoszowice

Dawne nazwy miejscowości

Slavoschowini— ok. 1300 r.; *Slavoschowicze*, *Slonoschowicze* — 1358; *Schlabit*z — 1682, 1789, 1830; *Rudolfsdorf* do 1945 r.

Historia wsi i dóbr

Wieś o średniowiecznej proveniencji, ok. 1300 r. stanowiła własność biskupa wrocławskiego, który pobierał daninę roczną w postaci krowy, świni i czterech garnców miodu. W 1358 r. została kupiona przez księcia oleśnickiego Konrada I i dzieliła się na Sławoszowice Wielkie i Małe. Od 1789 r. wzmiankowana jako należąca do dóbr Wolnego Państwa Stanowego Milicz, będącego własnością Maltzanów.

W 1789 r. osadę liczącą 26 domów, zamieszkiwało 5 kmieci, 16 zagrodników omłockowych i 2 chałupników. Znajdował się w niej także folwark pański.

Od 1744 r. istniała we wsi szkoła ewangelicka.

W 1847 r. wieś liczyła 34 domy i 320 mieszkańców (w tym 2 katolików i 3 rzemieślników); ok. 1910 r. liczba mieszkańców wyniosła 400 osób.

Układ przestrzenny wsi

Siedlisko wsi położone na płn.-wsch. od granic Milicza. Układ wsi ulicowy, przechodzący w zach. części osady w wielodrożnicowy. Historyczna zabudowa zagrodowa rozlokowana po obu stronach drogi wiejskiej, biegnącej na wsch. do Rudy Milickiej (ul. Kolejowa i 3 Maja) oraz wzdłuż ul. Krótkiej i Cmentarnej. W środkowej części wsi znajduje się teren dawnego zespołu folwarcznego, o obecnie nieczytelnym układzie przestrzennym. Z zabudowy folwarcznej zachował się w stanie niezmienionym spichlerz z młynem, wpisany do rejestru zabytków.

Południową granicę zabudowy wsi wytycza obsadzona aleją droga biegnąca w kierunku płn.-wsch. i łącząca się z ul. 3 Maja.

Na wyniesieniu terenu w pld.-zach. części osady znajduje się cmentarz ewangelicki, założony na rzucie prostokąta.

Zagadnienia konserwatorskie

Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefę „B” ochrony konserwatorskiej wyznaczono dla nieużytkowanego cmentarza ewangelickiego położonego w pld.-zach. części wsi.

Ochronie podlega także aleja wyznaczająca pld. granicę zabudowy, łącząca ul. Krzywą z ul. 3 Maja oraz szpaler drzew w pld.-zach. części wsi, wzdłuż drogi do Duchowa.

Strefę „OW” obserwacji archeologicznej wyznaczono dla miejscowości o średniowiecznej metryce.

Wykaz zabytków architektury i budownictwa:

1. Cmentarz ewangelicki ob. nieużytkowany, zał. ok. 1850 r.
2. Spichlerz z młynem ul. Kolejowa 24, wzn. XIX w., rozbud. w 1937 r., *wpisany do rejestru zabytków decyzją nr 718/W z dn. 23.11.1995 r.*
3. Dom mieszkalny ul. Kolejowa 2, wzn. w 2 poł. XIX w.
4. Dom mieszkalny ul. Kolejowa 3, wzn. p. XX w.
5. Dom mieszkalny ul. Kolejowa 6, wzn. w I. 20 XX w.
6. Dom mieszkalny - ob. siedziba firmy ul. Kolejowa 7, wzn. na pocz. XX w.
7. Dom mieszkalny ul. Kolejowa 9, wzn. na przełomie XIX/XX w., przebud. ok. 1920 r.
8. Dom mieszkalny ul. 3-go Maja 14, wzn. w 2 poł. XIX w., przebud. na przełomie XIX/XX w.
9. Szkoła podstawowa ul. 3-go Maja 20, wzn. ok. 1930 r.
10. Dom mieszkalny - ob. lecznica zwierząt ul. 3-go Maja 22, wzn. 1914 r.
11. Dom mieszkalny ul. Nadrzeczna 1, wzn. ok. 1920 r.
12. Stodoła, ul. Krzywa, szach. wzn. XIX/XIX w.

Stawiec

Dawne nazwy miejscowości

Stawicz — 1360, *Stöffltz* — 1619, 1743; 1830; 1845, *Steffitz* — do 1945 r.

Zagadnienia konserwatorskie (w granicach opracowania)

Ochronie podlega aleja wzdłuż drogi, będącej przedłużeniem ul. Strzeleckiej, w kierunku płn.

Wykaz zabytków architektury i budownictwa (w granicach opracowania):

1. Dom mieszkalny nr 4

Dla obszaru całej wsi obowiązują ustalenia „Wytycznych konserwatorskich do planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Milicz”, sformułowane w 1995 r. przez K. Maciejowską-Bujak.

Wszewilki

Dawne nazwy miejscowości

Ziegielscheine — 1590, 1636, 1682; *Ziegielscheune* — 1619, 1826, do 1945 r.

Historia wsi i dóbr

Wieś wzmiankowana po raz pierwszy w 1155 r., kiedy to z daru komesa Wiesława przeszła w posiadanie biskupstwa wrocławskiego. Przed 1155 r. znajdowały się w niej także posiadłości rycerskie. W XVI w. własność Kurzbachów po przejęciu przez nich dóbr milickich, a następnie od 1590 r. Maltzanów. W k. XVI w. usytuowana była w niej cegielnia z osiedlem robotników. Następnie osada wzmiankowana w rejestrach parafii milickiej z 1636 i 1682 oraz urbarzach z 1619, 1632, 1654 i 1743 roku. W 1666 r. znajdował się w niej folwark utworzony z nieuprawianych łąnów kmiecych. W 2 poł. XVIII i 1 poł. w. XIX Wszewilki należały do dóbr ordynacji w Nowym Zamku, będącej do 1819 r. własnością Reichenbachów, potem zaś do ok. 1945 r. Hochbergów.

W 1789 r. osadę liczącą 32 domy zamieszkiwało 22 wolnych zagrodników i 2 chałupników. We wsi znajdowały się także wolne dobra, szkoła ewangelicka (od 1755 r.), wiatrak i cmentarz.

W 1632 r. wzmiankowano we wsi karcznię, a w 1 poł. XIX w. piec do wytopu smoły drzewnej.

W 1845 r. Wszewilki zamieszkiwało 275 mieszkańców, w 1939 r. 430 (liczba mieszkańców łącznie z przysiółkiem Pomorska).

W l. 1894-1895 przy drodze prowadzącej do Stawca, wybudowano zespół wodociągów miejskich, zmodernizowany w 1906 r.

Układ przestrzenny wsi

Siedlisko wsi położone na płn.-wsch. od granic Milicza, przy drodze lokalnej, prowadzącej do Godnowa i Nowego Zamku. Układ osady ulicowy, zabudowa zagrodowa rozlokowana po obu stronach drogi.

Na płn.-wsch. od zabudowy wsi znajduje się cmentarz ewangelicki, zbliżony rzutem do kwadratu, usytuowany na wzniesieniu terenu, przy drodze prowadzącej do przysiółka Pomorska.

Zagadnienia konserwatorskie

Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefę „B” ochrony konserwatorskiej wyznaczono dla nieużytkowanego cmentarza ewangelickiego, położonego w płn.-wsch. części wsi, poza terenem zabudowanym, przy drodze lokalnej.

Ochronie podlega również brukowa nawierzchnia drogi wiejskiej, na odcinku od wiaduktu kolejowego we wsch. części wsi, do transformatora w zach. części osady.

Strefę „OW” obserwacji archeologicznej wyznaczono dla miejscowości o średniowiecznej metryce.

Wykaz zabytków architektury i budownictwa:

1. Cmentarz ewangelicki, zał. przed 1789 r.
2. Szkoła - ob. dom mieszkalny nr 43, wzn. w l. 20. XX w.
3. Transformator, wzn. ok. 1900 r.
4. Młyn elektryczny nr 70, wzn. l. 30 XX w.
5. Dom mieszkalny nr 14 ze stodołą i budynkiem gospodarczym, wzn. na pocz. XX w.
6. Dom mieszkalny nr 31, wzn. w 3 ćw. XIX w.
7. Dom mieszkalny nr 48, wzn. na przełomie XVIII/XIX w., konstrukcja szachulcowa.
8. Dom mieszkalny nr 56 ze stodołą i budynkiem gospodarczym, wzn. na pocz. XX w.
9. Dom mieszkalny nr 68, wzn. w k. XIX w.
10. Dom mieszkalny nr 74 z budynkiem gospodarczym, wzn. w 1 ćw. XIX w.
11. Dom mieszkalny nr 80 z zabudową gospodarczą, wzn. w 1906 r.
12. Zespół wodociągów:
 - a. budynek administracyjny, ob. dom mieszkalny nr 83, wzn. ok. 1906 r.
 - b. maszynownia, wzn. w 1906 r.
 - c. wieża ciśnień, wzn. w 1906 r.
 - d. zbiornik grawitacyjny, wzn. w 1895 r.

Wszewilki — Stawczyk

Dawne nazwy miejscowości

Neu Steffitz do 1945 r.

Układ przestrzenny osady

Kolonia powstała prawdopodobnie w 1 ćw. XX w. na przedłużeniu drogi lokalnej prowadzącej z Wszewilek do Godnowa. Zabudowa w przeważającej części zagrodowa, rozlokowana została po płd. stronie wyżej wspomnianej drogi oraz rozwidlającej się od niej drogi lokalnej prowadzącej w kierunku wsch.

Zagadnienia konserwatorskie

Strefy ochrony konserwatorskiej

Dla osady nie wyznaczono stref ochrony konserwatorskiej.

Wykaz zabytków architektury i budownictwa:

Nie wyznaczono obiektów o charakterze zabytkowym.

Zagadnienia konserwatorskie

Rejestr zabytków

Obiekty, zespoły i założenia urbanistyczne wpisane do rejestru zabytków objęte są rygorami ochrony konserwatorskiej wynikającymi z *Ustawy o ochronie dóbr kultury*. Rygory te obowiązują niezależnie od położenia obiektu w poszczególnych strefach ochrony konserwatorskiej lub poza strefami. Wszelkie prace remontowe, zmiany własności, funkcji i przeznaczenia obiektu wymagają pisemnej zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w trybie określonym przez rozporządzenie ministra kultury i dziedzictwa narodowego z dnia 18 października 2000 r. w sprawie zasad i trybu udzielania i cofania zezwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich, archeologicznych i wykopaliskowych oraz warunków ich prowadzenia i kwalifikacji osób uprawnionych do wykonywania tych prac (Dz.U. nr 93 z 2000 r., poz. 1033).

Decyzja o wpisie do rejestru zabytków układu urbanistycznego Milicza wymaga określenia granic wpisu.

Ewidencja dóbr kultury

Ewidencją zostają objęte zespoły i obiekty o istotnych, lokalnych walorach historycznych, kulturowych i krajobrazowych.

Ponieważ obowiązek prowadzenia ewidencji dóbr kultury nie wpisanych do rejestru zabytków (na mocy nowelizacji ustawy o ochronie dóbr kultury związanej z reformą ustrojową państwa, Dz.U. Nr 106/98 poz. 668 art. 18) został powierzony zarządom gmin (Art. 13 pkt 2 Ustawy o ochronie dóbr kultury), obowiązkiem gmin pozostaje weryfikacja i uzupełnianie ewidencji.

Wykaz obiektów przygotowany podczas opracowania niniejszego studium i przedstawiony w katalogu może spełniać rolę ewidencji po wyłączeniu ze studium i opracowaniu. Jednak nie jest dokumentem zamkniętym, winien być uzupełniany i weryfikowany.

Dla obiektów znajdujących się w strefach ochrony konserwatorskiej obowiązują ustalenia sformułowane dla poszczególnych stref, natomiast dla prac remontowych, modernizacyjnych i rozbiórkowych prowadzonych przy dobrach kultury nie wpisanych do rejestru zabytków a znajdujących się poza strefami i uwzględnionych w katalogu, inwestor powinien uzyskać opinię Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków we Wrocławiu.

Dopuszcza się rozbiórkę budowli znajdujących się w ewidencji, gdy jest to uzasadnione względami technicznymi lub planistycznymi. W tym wypadku inwestor jest zobowiązany przekazać dla Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków stosowną dokumentację obiektu.

Wykaz stanowisk archeologicznych

Na obszarze stanowisk archeologicznych nieobjętych wyznaczonymi w planach miejscowych obowiązującymi strefami „W” i „OW” ochrony archeologicznej, prowadzenie działalności inwestycyjnej uzależnione jest od opinii służb konserwatorskich, którą

potencjalny inwestor zobowiązany jest uzyskać. Ponadto stanowiska te winny być uwzględniane i nanoszone w formie niezmienionej w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego. Nie należy jednak wykluczać możliwości, że dane dotyczące zabytkowej zawartości stanowisk oraz ich zasięgu, ulegną zmianie po przeprowadzeniu badań weryfikacyjnych.

Tabela — stanowiska archeologiczne na obszarze opracowania

Milicz

Numer na mapie	Obszar AZP	Funkcja	Kultura	Chronologia (rejestr zabytków)
1/22	71-31	gród gród kasztelański osada	łużycka	wczesne średniowiecze X-XIII wiek wczesne średniowiecze IX-XIII wiek <i>Rejestr zabytków: 59/Arch/64 z dnia 5 10 1964</i> Wyznaczono strefę W ochrony archeologicznej Wyznaczono strefę OW obserwacji archeologicznej dla zespołu osadniczego
2/23	71-31	grób? cmentarzysko ciałopalne	KPL łużycka	neolit halsztat
4/25	71-31	nieokreślona osada kurhan?	łużycka	epoka kamienia halsztat późne średniowiecze
5/26	71-31	osada osada?		epoka brązu wczesne średniowiecze
7/28	71-31	znalezisko luźne	łużycka	halsztat
8/29	71-31	osada osada	łużycka	epoka brązu wczesne średniowiecze <i>Rejestr zabytków: 880/Arch/78 z dnia 29 12 1978</i> Wyznaczono strefę OW obserwacji archeologicznej dla zespołu osadniczego
9/30	71-31	cmentarzysko szkieletowe		średniowiecze 2 poł. XII-poł. XIV wieku Wyznaczono strefę OW obserwacji archeologicznej dla zespołu osadniczego
10/31		osada osada osada	łużycka	Wczesne średniowiecze VI/VII-XIII Wczesne średniowiecze X-XIII wiek Wyznaczono strefę OW obserwacji archeologicznej dla zespołu osadniczego
11/32	71-31	Ślad osadnictwa		
12/33	71-31	Osada osada		Wczesne średniowiecze X-XIII wiek Późne średniowiecze <i>Rejestr zabytków: 428/Arch/78 z dnia 29 12 1978</i>
13/34	71-31	Osada nieokreślona		Mezolit Wczesne średniowiecze

14/35	71-31	Zamek		Późne średniowiecze XIII-XIV <i>Rejestr zabytków nr 878 z dn. 19.06.1961</i> Wyznaczono strefę W ochrony archeologicznej
15/42	71-31	Grodzisko? Grodzisko stoż- kowate		Średniowiecze
16/37	71-31	Punkt osadniczy		Średniowiecze
17/38	71-31	Ślad osadnictwa		Epoka kamienia
19/40	71-31	Ślad osadnictwa Punkt osadniczy		Wczesne średniowiecze Późne średniowiecze (<i>lokalizacja K. Demidziuka</i>)
20/41	71-31	Punkt osadniczy		Średniowiecze
30/6	72-31	Osada		Średniowiecze
31/7	72-31	Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa	łużycka	Wczesne średniowiecze X-XIII wiek Średniowiecze
I	71-31	Relikty ratusza 1851-1945 oraz starszej budowli sprzed 1720 roku, osadnictwo miejskie		Średniowiecze - okres nowożytny
II	71-31	Osadnictwo miejskie		XIII wiek - okres nowożytny
III	71-31	Osadnictwo miejskie		Średniowiecze - okres nowożytny
IV	71-31	Osadnictwo miejskie		Średniowiecze - okres nowożytny
BI 21/43	71-31	Ślad osadnictwa		Epoka kamienia?
BI 22/44	71-31	Ślad osadnictwa		Epoka kamienia?
BI 23/45	71-31	Ślad osadnictwa	przedłużycka	II okres epoki brązu
BI 24/46	71-31	Ślad osadnictwa	łużycka	IV-XI wiek p.n.e.
BI 25/47	71-31	cmentarzysko popielnicowe		nieokreślona
BI 26/48	71-31	Ślad osadnictwa		nieokreślona
BI 27/49	71-31	Ślad osadnictwa	Kultura pucharów	neolit
BI 28/50	71-31	nieokreślona nieokreślona	przeworska przeworska	OWR III wiek n.e. OWR IV wiek n.e.?
BI 29/51	71-31	Ślad osadnictwa		epoka kamienia

Duchowo

Numer na mapie	Obszar AZP	Funkcja	Kultura	Chronologia (rejestr zabytków)
4/69	71-31	Osada	łużycka	
10/75	71-31	Ślad osadnictwa		Pradzieje
BI 2/77	71-31	nieokreślona	łużycka	halsztat
BI 13/78	71-31	nieokreślona		epoka kamienia?

Sławoszowice

Numer na mapie	Obszar AZP	Funkcja	Kultura	Chronologia (rejestr zabytków)
1/52	71-31	Osada Grób wojownika Ślad osadnictwa Punkt osadniczy	Przeworska	Epoka kamienia OWR III wiek n.e. Wczesne średniowiecze? Późne średniowiecze
6/27	71-31	Osada Osada Osada	łużycka	Epoka kamienia Halsztat Wczesne średniowiecze
9/56	71-31	Punkt osadniczy		Średniowiecze
10/57	71-31	Punkt osadniczy Punkt osadniczy Punkt osadniczy		Pradzieje Wczesne średniowiecze X-XIII w Późne średniowiecze
12/59	71-31	Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa		Wczesne średniowiecze X-XIII w Późne średniowiecze
BI 2/61	71-31	Ślad osadnictwa osada	przeworska	OWR I-IV wiek n.e. OWR
BI 4/62	71-31	osada?		Mezolit
BI 5/63	71-31	Ślad osadnictwa		epoka kamienia

Wszewilki

Numer na mapie	Obszar AZP	Funkcja	Kultura	Chronologia (rejestr zabytków)
1/10	71-31	Punkt osadniczy Osada		Późne średniowiecze Późne średniowiecze
3/12	71-31	Osada Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa		Epoka kamienia Pradzieje Wczesne średniowiecze Późne średniowiecze
3/24	71-31	Nieokreślona Osada Osada Osada Ślad osadnictwa	Tardenuaska łużycka łużycka	Mezolit Neolit Epoka brązu-okres halsztacki Wczesne średniowiecze
6/36	71-31	Nieokreślona Punkt osadniczy		Mezolit Późne średniowiecze
BI 4/13	71-31	nieokreślona		późne średniowiecze
BI 5/14	71-31	Ślad osadnictwa		epoka kamienia

Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej

Strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej obowiązują dla obszarów szczególnie wartościowych, o zachowanej historycznej strukturze przestrzennej. Są to obszary uznane za szczególnie ważne jako materialne świadectwo historyczne.

W tej strefie zakłada się bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z prowadzonej działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej. Zakłada się również konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź planu rewitalizacji, który będzie stanowił ostateczną formę ustaleń i wymogów konserwatorskich do projektowania realizacyjnego poszczególnych elementów zagospodarowania zabytkowych zasobów.

Działania konserwatorskie w tych strefach zmierzają do zachowania i uczynienia historycznego układu przestrzennego i konserwacji jego głównych elementów: rozplanowania i przebiegu głównych ciągów komunikacyjnych, kompozycji wewnątrz urbanistycznych, historycznych linii zabudowy, kompozycji układów zieleni zabytkowej oraz historycznych podziałów własnościowych i sposobu użytkowania gruntów.

Wszelka działalność inwestycyjna, budowlana, jak również przebudowy, remonty, adaptacje, dostosowanie współczesnych funkcji czy podziały nieruchomości znajdujących się w obszarze strefy wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Bezwzględny priorytet należy nadać działaniom rewitalizacyjnym staromiejskiego zespołu urbanistycznego oraz założenia pałacowo-parkowego.

Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej

Strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej objęto obszar Starego Miasta w granicach dawnych wałów miejskich wraz z terenem założenia pałacowo-parkowego oraz zespołem dawnego ewangelickiego Kościoła Łaski p.w. św. Krzyża — ob. kościoła parafialnego p.w. św. Andrzeja Boboli.

W strefie tej:

- Należy zachować historyczny układ przestrzenny ww. zespołów, tzn. rozplanowanie placów, przebieg ulic i miedzuchów, historyczne linie zabudowy oraz kompozycję układów zieleni zabytkowej.
- Należy dążyć do pełnej rewitalizacji znajdujących się w obrębie strefy obiektów zabytkowych, wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w ewidencji dóbr kultury. Wszelkie prace prowadzone przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków wymagają uzyskania zezwolenia konserwatorskiego. Prace remontowe i modernizacyjne przy dobrach kultury nie wpisanych do rejestru zabytków podlegają uzgodnieniu ze Służbą Ochrony Zabytków. W przypadku wymiany witryn, okien i drzwi wskazane jest zachowanie wielkości otworów, tradycyjnych podziałów skrzydeł oraz utrzymanie istniejących dekoracji powiązanych z tymi otworami (obramienia, nadokienniki, parapety, podokienniki).
- Należy zachować zasadnicze proporcje wysokościowe kształtujące sylwetę zespołu staromiejskiego. Nowe budynki nie powinny przekraczać trzech kondygnacji z

mieszkalnym poddaszem (trzecia kondygnacja w dachu). Zaleca się kalenicowy układ budynków, z dachami dwuspadowymi, krytymi dachówką ceramiczną.

- Niedopuszczalna jest zmiana historycznej linii zabudowy obszaru staromiejskiego. Skala, forma brył i podziały architektoniczne elewacji oraz rodzaj użytych materiałów budowlanych w przypadku nowych inwestycji budowlanych winny nawiązywać do lokalnej tradycji architektonicznej.
- Należy utrzymać historyczną parcelację działek, a w przypadku jej braku nawiązywać do dawnych podziałów przez zaznaczenie ich architektonicznymi podziałami brył lub elewacji nowoprojektowanych budynków, a także ukształtowaniem wnętrza blokowych oraz tzw. „małej architektury”. Dawny układ parceli ustalony może być jednoznacznie po przeprowadzeniu badań archeologicznych (wymaganych przy prowadzeniu prac ziemnych). Zasadą winno być traktowanie poszczególnych parceli jako obiektów indywidualnej działalności inwestycyjnej.
- Konieczne jest przestrzenne uporządkowanie placu, na którym posadowiony został zespół Kościoła Łaski, w zakresie wprowadzenia jednorodnych nawierzchni, zieleni oraz usunięcia wtórnych wygrodzeń z metalowej siatki.
- Ochronie podlega aleja prowadząca do kościoła przez teren dawnych ogrodów dworskich. Na obszarze użytkowanym obecnie jako szkółka rowerowa, mającym od 4 ćw. XIX w. charakter ogrodu publicznego, winna zostać docelowo przywrócona komponowana zieleni.
- Wskazane byłoby opracowanie projektu rewaloryzacji założenia pałacowo-parkowego, który zostałby oparty na analizie kompozycyjno-historycznej i dostosował obecne funkcje do pierwotnego układu. Uporządkowania przestrzennego wymaga bezpośrednio otoczenie pałacu i zamku, w obrębie którego znajduje się szereg wiat i zabudowań gospodarczych, kolidujących swoją formą architektoniczną z zabytkową wartością założenia. Wskazana jest także rewaloryzacja oraz ewentualna rekonstrukcja zachowanych budowli ogrodowych, będących częścią bogatego, romantycznego programu parku.
- Nowego, przemyślanego sposobu zagospodarowania wymaga także obszar dawnych użytkowych ogrodów dworskich. Znajdujące się na ich terenie współczesne garaże winny docelowo zostać usunięte, lub przebudowane w taki sposób by ich forma architektoniczna odpowiadała wartości zabytkowej tego terenu, stanowiącego pierwotnie część założenia pałacowo-parkowego.
- W obrębie centrum staromiejskiego oraz na terenach dawnych ogrodów dworskich należy ograniczyć możliwość lokalizacji kiosków i pawilonów handlowo-usługowych (ewentualna zgoda na lokalizację winna zostać określona na czas zamknięty, z zastrzeżeniem konieczności docelowej likwidacji obiektu). Na terenie założenia pałacowo-parkowego oraz zespołu Kościoła Łaski lokalizacja ww. obiektów nie jest dopuszczalna.
- Należy ustalić w porozumieniu ze Służbą Ochrony Zabytków jednorodny charakter i formę elementów „małej architektury” oraz rodzaj oświetlenia, szyldów i dopuszczalnych reklam, odpowiadających wartości zabytkowej obszaru objętego strefą.
- Należy zachować lub odtworzyć historyczne nawierzchnie ulic i placów.
- Docelowo zakłada się likwidację wszelkich obiektów dysharmonizujących z układem przestrzennym zespołów objętych strefą.
- Wszelkie prace ziemne w obrębie strefy wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Szczegółowe wytyczne konserwatorskie dla obszaru Starego Miasta w Miliczu, ograniczonego od płn. przebiegiem Baryczy, od wsch. ulicami Mostową i Działkową, od pld. ul. Kuźniczą i przebiegiem Młynówki oraz od zach. ul. Parkową (obwodnicą miejską), sformułowane zostały w „Studium historyczno-urbanistycznym Starego Miasta w Miliczu”, opracowanego w 2001 r. przez zespół pod kierunkiem R. Eysymonta.

Strefy „B” ochrony konserwatorskiej

Strefa „B” ochrony konserwatorskiej została wyznaczona dla obszaru dawnego Przedmieścia Niemieckiego oraz tzw. Nowego Miasta w Miliczu, o stosunkowo dobrze zachowanych głównych elementach historycznej struktury przestrzennej, w obrębie których należy utrzymać podstawowe elementy zespołu zabytkowego.

Wszelka działalność inwestycyjna w obrębie strefy winna być prowadzona z uwzględnieniem istniejących już związków przestrzennych i planistycznych. Z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków winny być uzgadniane działania inwestycyjne przy obiektach ujętych w ewidencji dóbr kultury oraz prace dotyczące ciągów komunikacyjnych (zmiany rodzaju nawierzchni, korekta przebiegu dróg). Nowopowstające obiekty winny podlegać uzgodnieniu w zakresie usytuowania, gabarytu, form dachu oraz wyglądu elewacji.

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto także teren dawnego cmentarza komunalnego, usytuowanego pomiędzy ulicami Trzebnicką i Kasztanową oraz teren cmentarza żydowskiego, znajdującego się w obrębie osiedla Karłów oraz dawny cmentarz przy ul. Łowieckiej.

Lokalizację i obszar cmentarza żydowskiego ustalono na podstawie planu miasta Milicza z 1938 r., opracowanego przez W. Zeunera.

W strefie tej:

- Ochronie podlega zachowany historyczny układ przestrzenny Przedmieścia Niemieckiego i Nowego Miasta, a także układ dróg, linie zabudowy, historyczna parcelacja terenu oraz nasadzenia drzew wzdłuż ulic Armii Krajowej, T. Kościuszki i Grunwaldzkiej.
- Należy dążyć do pełnej rewaloryzacji znajdujących się na tym obszarze obiektów ujętych w ewidencji dóbr kultury. Prace remontowe i modernizacyjne przy tych budynkach podlegają uzgodnieniu ze Służbą Ochrony Zabytków we Wrocławiu. W przypadku wymiany witryn, okien i drzwi wskazane jest zachowanie wielkości otworów, tradycyjnych podziałów i skrzydeł oraz utrzymanie istniejących dekoracji powiązanych z tymi otworami (obramienia, nadokienniki, parapety, podokienniki).
- Wymagane jest uzyskanie uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków zmian rodzaju nawierzchni dróg oraz korekt lub zmian w ich przebiegu.
- Wymagane jest dostosowanie nowej, uzupełniającej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i ukształtowania brył budynków, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej.
- Wskazana jest docelowa likwidacja elementów zakłócających historyczny układ przestrzenny.
- Teren po zlikwidowanym cmentarzu komunalnym należy pozostawić jako teren parkowy.
- Teren po zlikwidowanym cmentarzu żydowskim winien docelowo zostać zagospodarowany jako teren zieleni niskiej.

- prowadzeniu wszelkich prac ziemnych należy powiadomić oddział Służby Ochrony Zabytków.

Ponadto strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto nieużytkowane cmentarze ewangelickie we wsiach Sławoszowice i Wszewilki.

Strefa „K” ochrony krajobrazu kulturowego

Strefa „K” ochrony krajobrazu kulturowego wyznaczana została dla obszaru naturalnego krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym, bądź dla obszaru o istotnych walorach krajobrazowych, stanowiących o tożsamości kulturowej i historycznej.

W obrębie strefy tej nie ustala się obowiązku opiniowania czy uzgadniania wszystkich inwestycji ze służbami konserwatorskimi. Ochronę krajobrazu na tym obszarze pozostawia się w kompetencjach służb architektonicznych i urbanistycznych miasta.

W strefie tej:

- Celem działań konserwatorskich winna być ochrona panoramy i sylwety miasta od strony wsch. oraz sylwety zabytkowego parku krajobrazowego od strony ptn. Teren stanowiący od ptn. otulinę parku winien zachować funkcje rolnicze — niedopuszczalne jest jego zalesianie. W pozostałych granicach strefy dopuszcza się możliwość lokalizowania nowych inwestycji, o wysokości zabudowy do dwóch kondygnacji (druga kondygnacja w dachu), z koniecznością stosowania dachów spadzistych o symetrycznych połaciach z ceramicznym pokryciem. Wskazana jest zabudowa rozproszona, typu willowego, o małej intensywności, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej.
- Teren położony po pld. stronie drogi prowadzącej do Sułowa, na którym znajdował się historycznie las powiązany kompozycyjnie z założeniem parkowym winien zachować charakter leśny w bezpośrednim sąsiedztwie Mauzoleum (tzw. Grobowca Maltzanów). Mauzoleum wymaga ogrodzenia, przeprowadzenia prac porządkowych oraz zabezpieczenia przed dalszą dewastacją.

Strefa „W” — ochrony archeologicznej

Strefa ochrony archeologicznej obejmuje: ruinę zamku w Miliczu (stanowisko nr 14/35) oraz grodzisko na północnym brzegu Baryczy (stanowisko nr 1/22).

W wypadku podejmowania jakichkolwiek inwestycji na tym obszarze (w tym również zadań rewaloryzacyjnych) należy wykonać wyprzedzające badania archeologiczne, uprzednio uzgodnione z WKZ.

Strefa „OW” — obserwacji archeologicznej

Strefa obserwacji archeologicznej obejmuje swoim zasięgiem miejscowości: Sławoszowice, Wszewilki, zespół osadniczy w którego skład wchodzi stanowiska: 1/22, 8/29, 9/30, 10/31, Stare Miasto w Miliczu oraz zespół pałacowo-zamkowy.

Wszystkie działania inwestycyjne na tym obszarze winny być uzgadniane z odpowiednimi służbami konserwatorskimi, które podejmą decyzję dotyczącą zakresu i trybu badań archeologicznych.

Katalog — miasto Milicz

Urbanistyka

Historyczny ośrodek miejski Milicza wpisany został do *rejestru zabytków decyzją nr 386 z 25.11.1956 r.*

Kościóły i zespoły sakralne

Zespół kościoła parafialnego p.w. Michała Archaniota przy ul. Kościelnej:

1. Kościół parafialny p.w. Michała Archaniota *wpisany do rejestru zabytków decyzją nr 1167 zdn. 02.12.1964 r.* mur.,
wzn. w l. 1815-1821 wg proj. inspektora budowlanego Schätzela, odnawiany w l. 1909-1910. Budowla powstała z wykorzystaniem reliktów wcześniejszej świątyni, ukończonej w 1468 r., przebudowywanej w 1596 r. i l. 1713-1716, rozebranej w 1815 r.

Wskazania konserwatorskie:

- ochronie podlega bryła kościoła, wystrój elewacji i detal architektoniczny;
- ochronie podlega dyspozycja wnętrza z d. kaplicą Loretańską ob. kaplicą zmarłych, wystrój i wyposażenie wnętrza oraz łóże i empory.

Wszelkie prace prowadzone przy budynku lub w jego bezpośrednim otoczeniu wymagają uzgodnienia ze Służbą Ochrony Zabytków we Wrocławiu oraz uzyskania zezwolenia konserwatorskiego.

2. Cmentarz przykościelny zał. w XV w.

Ochronie podlega teren całego cmentarza.

3. Plebania z budynkiem gospodarczym ul. Kościelna 5

mur., wzn. ok. 1900 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynków z dwuspadowymi, ceramicznymi dachami;
- zachować nietynkowane, ceglane elewacje oraz kostkowy gzyms wieńczący i dekorację szczytów budynku plebanii;
- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować ganek poprzedzający boczną elewację budynku plebanii.

4. Szkoła parafialna ob. przedszkole parafialne, ul. Kościelna 3

mur. wzn. ok. 1900 r.

Budynek wzniesiony na miejscu wybudowanego w 1616 r. kościoła szachulcowego p.w. św. Trójcy, dla napływającej do Milicza protestanckiej ludności polskiej, który został rozebrany przed 1815 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z pseudoryzalitem oraz dwuspadowym, ceramicznym dachem;
- zachować ceglany gzyms oraz dekorację szczytów i pseudoryzalitu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, krzyżowy podział stolarki okiennej oraz okulus w pseudoryzalicie.

Zespół kościoła ewangelickiego p.w. Krzyża Św. (tzw. Kościoła Łaski) — ob. kościół parafialny p.w. św. Andrzeja Boboli oraz budynki mieszkalne.

1. Kościół parafialny p.w. Krzyża Św. ob. św. Andrzeja Boboli, *wpisany do rejestru zabytków decyzją nr 1542 z dn. 25.02.1966 r.; od 1946 r. rzym.-kat.*

szach., wzniesiony w 1709 r. w wyniku konwencji altransztadzkiej jako tzw. Kościół Łaski, na mocy specjalnego zezwolenia cesarskiego. Pierwotna wieża rozebrana w 1783 r. ze względu na zły stan, odbudowana w 1789 r. (niższa). Remontowany w l. 1909-10, 1937 (prace konserwatorskie w zakrystii arch. E. Lange z Milicza), 1964-1968 i 1984 r.

Wskazania konserwatorskie:

- ochronie podlega konstrukcja i rozczłonkowana bryła kościoła wraz z wieżą, wystrój elewacji i detal architektoniczny;
- ochronie podlega strop z dekoracją ramową w formie plafonów, a także empory, wystrój i wyposażenie wnętrza.

Wszelkie prace prowadzone przy budynku lub w jego bezpośrednim otoczeniu wymagają uzyskania zezwolenia konserwatorskiego.

2. Pastorówka — ob. dom mieszkalny, pl. ks. E. Waresiaka 13 — *obiekt kwalifikuje się do objęcia pełną ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.*

szach., wzn. ok. 1790 r. i następnie przebudowany.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę mansardowego dachu z wystawką i lukarnami oraz rodzaj jego pokrycia z łupka;
- zachować uwidocznioną w elewacjach konstrukcję szachulcową oraz drewniany gzyms wieńczący;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

3. Budynek gospodarczy przy pastorówce, pl. ks. E. Waresiaka 13 — *obiekt kwalifikuje się do objęcia pełną ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.*

szach., wzn. ok. 1790 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę czterospadowego dachu i rodzaj jego pokrycia z łupka;
- zachować uwidocznioną w elewacjach konstrukcję szachulcową, z drewnianym gzymsem i pseudopilastrami.

4. Szkoła ewangelicka — ob. budynek mieszkalny oraz pomieszczenia użytkowane przez Zespół Szkół Przyrodniczych, pl. ks. E. Waresiaka 14. — *obiekt kwalifikuje się do objęcia pełną ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.*

szach., wzn. w 1857 r. na miejscu wcześniejszego budynku, wzmiankowanego w 1787, 1845 i 1847 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę czterospadowego dachu z przedłużoną kalenicą i lukarnami;
- zachować w fasadzie oraz uwidocznić w pozostałych elewacjach konstrukcję szachulcową i drewniany gzyms wieńczący;

- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- wskazane przywrócenie pokrycia dachowego z łupka.

5. Budynek gospodarczy ob. garaże, ul. J. Piłsudskiego 3
mur. wzn. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem i oknami powiekowymi;
- zachować drewniane, ozdobne słupy w przyziemiu, wspierające konstrukcję górnej partii budynku.

Cały zespół kościelny wymaga uporządkowania przestrzennego w zakresie wprowadzenia jednorodnych nawierzchni oraz usunięcia wtórnych wygrodzeń z metalowej siatki.

Kościół fil. p.w. św. Anny przy ul. Łowieckiej. — obiekt kwalifikuje się do objęcia pełną ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.

mur., wzn. w l. 1807-1808 z fundacji hr. Joachima Karola von Maltzan, wg proj. inspektora budowlanego Leonarda Schätzela. W 1851 r. zastąpiono blachą, gontowe pokrycie dachu kościoła, w 1862 r. przeprowadzono restaurację wieży; remontowany w l. 1905, 1952 i 1976-77.

[Patrz też s. 28 — cmentarz.](#)

Wskazania konserwatorskie:

- ochronie podlega bryła budynku wraz z wieżą, wystrój elewacji i detal architektoniczny;
- ochronie podlega ozdobnie profilowany strop belkowy oraz wystrój i wyposażenie wnętrza.

Zespół kościoła luterkańsko-ewangelickiego:

1. Kościół luterkańsko-ewangelicki (staroluterkański) — ob. obiekt handlowy przy ul. Wojska Polskiego nr 9

mur., wzn. w 1845 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z dwuspadowym, ceramicznym dachem;
- zachować istniejące gzymsy oraz narożne pilastry;
- docelowo zmienić obecny sposób użytkowania obiektu, usuwając współczesne przekształcenia, z wprowadzeniem korekty formy i usytuowania otworów okiennych i drzwiowych.

2. Pastorówka kościoła luterkańsko-ewangelickiego ul. Wojska Polskiego nr 7 — ob. dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1900 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu i rodzaj jego pokrycia;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz dekorowaną stolarkę okienną;
- zachować istniejącą ceglana dekorację elewacji oraz podokienniki;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową.

Synagoga przy ul. Garncarskiej nr 8/10 — ob. dom mieszkalny

mur., wzn. w 1827 r. na zakupionym przez gminę żydowską placu pogorzeliskowym.

Zabudowania mieściły także łaźnię rytualną i pomieszczenie do nauki. Synagogę podawano renowacji i rozbudowie w latach 1850 i 1929.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne w postaci gzymsów i pasa cokołowo-gzymsowego;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną dekorowaną stolarkę okienną oraz stolarkę drzwiową (drzwi wejściowe oraz wewnętrzne w II kondygnacji);
- zachować sklepione pomieszczenie piwnic;
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu budynku.

Cmentarz komunalny — ob. park miejski przy ul. Trzebnickiej.

założony w l. 1840-41 po zamknięciu w 1839 r. ewangelickiego cmentarza przykościelnego. Pierwotnie o powierzchni 3 mórg, poszerzany w l. 1850 i 1901. Murowane ogrodzenie z 1872 r. oraz kaplica cmentarna wzniesiona w 1885 r. przez mistrza ciesielskiego Schrödera — obecnie niezachowane.

Wskazania konserwatorskie:

Cmentarz winien nadal pozostawać użytkowany jako teren zieleni parkowej.

Cmentarz żydowski (na osiedlu Karłów) — ob. teren cmentarza nieczytelny.

założony w 1818 r. Murowane ogrodzenie z l. 20 XIX w. i dom pogrzebowy wzniesiony w 1869 r. — obecnie niezachowane.

Wskazania konserwatorskie:

Cmentarz docelowo winien zostać zagospodarowany jako teren zieleni niskiej.

Lokalizację i obszar cmentarza ustalono na podstawie planu miasta Milicza z 1938 r., opracowanego przez W. Zeunera.

Cmentarz katolicki przy kościele św. Anny ul. Łowiecka — ob. nieużytkowany.

założony ok. 1808 r.

Wskazania konserwatorskie:

Teren cmentarza podlega ochronie. Należy zachować płyty nagrobne.

Założenie pałacowo-parkowe — ob. Zespół Szkół Przyrodniczych w Miliczu ul. Kasztelańska 1

Elementy tworzące zespół:

1. Ruiny zamku, *wpisane do rejestru zabytków decyzją nr 878 z dn. 19.06.1961 r.*

zamek wzn. w XIV, zniszczony w 1432 r., odbud. na pocz. XVI w. przez Zygmunta Kurzbacha; zniszczony ponownie przez pożar w 1536 r. i odbudowany do poł. XVI w. Ok. 1645 r. rozbudowany o skrzydło barokowe. Po pożarze w 1797 r. częściowo odbudowany w stylu wczesnego neogotyku. Po wzniesieniu nowego pałacu, użytkowany do 1805 r. jako przędzalnia bawełny, a do 1807 r. farbiarnia sukna i teatr. Od poł. XIX w. w ruinie.

Wskazania konserwatorskie:

— ochronie podlegają w całości zachowane reliktury budowli, które wymagają oczyszczenia z samosiewów, zabezpieczenia przed dalszą destrukcją oraz eksponowania w formie trwałej ruiny;

Wszelkie prace prowadzone przy obiekcie lub w jego bezpośrednim otoczeniu wymagają uzyskania zezwolenia konserwatorskiego.

2. Pałac Maltzanów z domem zajezdny, *wpisany do rejestru zabytków decyzją nr 216 z dn. 31.05.1950 r.*

wzn. na polecenie hr. Karola Joachima v. Maltzan w l. 1790-1797 wg proj. Karola Godtfryda Geisslera, królewskiego inspektora budownictwa, przebud. i rozbudowany ok. 1910 r. o dom zajezdny.

Wskazania konserwatorskie:

— ochronie podlega bryła budowli, forma dachu oraz zachowany wystrój architektoniczny elewacji;

— ochronie podlega pierwotny układ i dyspozycja pomieszczeń z salą balową i klatką schodową, a także zachowane elementy wystroju i wyposażenia wewnątrz tj. zachowane plafony, kominki, piece i stolarka drzwiowa;

Wszelkie prace prowadzone przy budynku lub w jego bezpośrednim otoczeniu wymagają uzyskania zezwolenia konserwatorskiego.

3. Oficyna dworska przy domu zajezdny — *obiekt kwalifikuje się do objęcia pełną ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.*

wzn. ok. 1750 (?), przebud. ok. 1800 r. i w XX w.

Wskazania konserwatorskie:

— ochronie podlega bryła budynku, forma dachu oraz zachowany wystrój architektoniczny elewacji;

— ochronie podlega pierwotny układ i dyspozycja pomieszczeń, sklepienia w przyziemiu, a także zachowane elementy wystroju i wyposażenia wewnątrz.

4. Budynek zarządu dóbr — *obiekt kwalifikuje się do objęcia pełną ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.*

wzn. ok. 1750 r. (?), przebud. ok. 1800 r. i w XX w.

Wskazania konserwatorskie:

— ochronie podlega bryła budynku, forma dachu oraz zachowany wystrój architektoniczny

elewacji;

— ochronie podlega pierwotny układ i dyspozycja pomieszczeń, sklepienia w przyziemiu, a także zachowane elementy wystroju i wyposażenia wnętrza.

5. Oficyna ptn. przy budynku zarządu dóbr — *obiekt kwalifikuje się do objęcia pełną ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.*

wzn. ok. 1750 r. (?), przebud. ok. 1800 r. i w XX w.

Wskazania konserwatorskie:

— ochronie podlega bryła budynku, forma dachu oraz zachowany wystrój architektoniczny elewacji;

— ochronie podlega pierwotny układ i dyspozycja pomieszczeń oraz zachowane elementy wystroju i wyposażenia wnętrza.

6. Oficyna ptd. przy domu zarządu dóbr

wzn. w l. 20, 30 XX w.

Wskazania konserwatorskie:

— ochronie podlega bryła budynku, forma dachu oraz zachowany wystrój architektoniczny elewacji;

— ochronie podlega pierwotny układ i dyspozycja pomieszczeń oraz zachowane elementy wystroju i wyposażenia wnętrza.

7. Stróżówka (?) — ob. budynek gospodarczy

wzn. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

— ochronie podlega bryła budynku, forma dachu z ceramicznym pokryciem oraz zachowany wystrój architektoniczny elewacji.

8. Ogrodzenie wraz z bramą prowadzącą bezpośrednio na dziedziniec pałacowy, dekorowaną rzeźbami Ledy z łabędziem, klęczącej nimfy oraz Dafne (?).

wzn. ok. 1910 r.

9. Park, *wpisany do rejestru zabytków decyzją nr 183 z dn. 31.05.1950 r.*

Założony w II poł. XVII w. ogród ozdobny, przekształcony został w l. 90. XVIII w. i przed 1805 r. w park romantyczny oparty na wzorach angielskich, wg. proj. inspektora budowlanego Leonarda Schätzela.

Wskazania konserwatorskie:

— ochronie podlega pierwotny układ i kompozycja założenia parkowego, z układem dróg i cieków wodnych

— ochronie podlegają wszystkie relikty dawnych urządzeń parkowych;

Wszelkie prace prowadzone przy obiekcie wymagają uzyskania zezwolenia konserwatorskiego. Wskazana jest dalsza rewaloryzacja parku wg wytycznych konserwatorskich sformułowanych przez p. A. Ornatek w opracowaniu Park krajobrazowy w Miliczu, z 1988 r.

10. Brama wjazdowa z inskrypcją SEMPER BONIS PATET tzw. Brama Pokoju przy ul. Zamkowej.

wzn. w 1816 r., — *obiekt kwalifikuje się do objęcia pełną ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.*

11. Relikt tzw. Bramy Zwycięstwa (*Siegestohr*) z rzeźbą kamiennego lwa (usytuowany na otwarciu głównej promenady parkowej).
brama wzn. w 1814 r. w formie łuku triumfalnego wg proj. Leonarda Schätzela;
12. Relikt tzw. Czarnej Bramy (usytuowany na zamknięciu głównej promenady parkowej)
wzn. z rudy darniowej na pocz. XIX w.
13. Relikt tzw. grobowca w stylu rzymskim (usytuowany w pobliżu zamku i pałacu)
wzn. z rudy darniowej na pocz. XIX w.
14. Secesyjna fontanna z 1936 r., (sygn. Cornelia Paczka Wagner) — *obiekt kwalifikuje się do objęcia pełną ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.*
15. Amfiteatr z muszlą koncertową (usytuowany w pld.-wsch. narożu parku, przy murze)
wzn. w l. 30. XX w.

Na terenie zespołu znajdują się następujące rzeźby wolnostojące:

— dwa pojedyncze konie wspięte do skoku, ustawione na kamiennych na cokółkach, 1 ćw. XX w., brąz (usytuowane na dziedzińcu pałacowym); — *obiekt kwalifikuje się do objęcia pełną ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.*

— Odpoczywający pięściarz wg rzymskiej kopii rzeźby hellenistycznej, 1 ćw. XX w., brąz (usytuowany na dziedzińcu pałacowym); — *obiekt kwalifikuje się do objęcia pełną ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.*

— secesyjny posąg młodego myśliwego, sygn. C[arl] F.A. Piper, 1909, brąz (usytuowany na wewnętrznym dziedzińcu domu zajezdnego); — *obiekt kwalifikuje się do objęcia pełną ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.*

— trzy posągi: Ledy z łabędziem, klęczącej nimfy oraz Dafne (?), ustawione na bramie wjazdowej prowadzącej na dziedziniec pałacowy; ok. 1910 r. — *obiekty kwalifikują się do objęcia pełną ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.*

16. Na południe od założenia pałacowo-parkowego, po przeciwnej stronie drogi prowadzącej do Sułowa, na terenie zalesionym, stanowiącym pozostałość dawnego lasu łączącego się kompozycyjnie z założeniem parkowym, znajdują się relikty Mauzoleum w stylu romańskim (ob. tzw. Grobowiec Maltzanów), wzn. z rudy darniowej na pocz. XIX w., do którego prowadziła aleja dębowa. Teren mauzoleum był pierwotnie ogrodzony, a od strony drogi osłaniał go grabowy szpaler.

Wskazania konserwatorskie dla całego założenia:

Zespół pałacowo-parkowy podlega w całości ścisłej ochronie konserwatorskiej, a całe założenie wraz z tworzącymi je elementami winno zostać objęte wpisem do rejestru zabytków. Wszelkie prace prowadzone w jego obrębie wymagają uzyskania szczegółowych wytycznych konserwatorskich oraz odpowiednich zezwoleń.

Budynki należące do zespołu podlegają ochronie w zakresie zachowania brył, formy dachów, dekoracji architektonicznej elewacji oraz wystroju i wyposażenia wnętrz.

Relikty zamku po odpowiednim zabezpieczeniu winny być eksponowane jako trwała ruina. Uporządkowania przestrzennego wymaga bezpośrednio otoczenie pałacu, w obrębie którego znajduje się szereg wiat i zabudowań gospodarczych, kolidujących swoją formą

architektoniczną z zabytkową wartością założenia.

Ochronię podlega także układ kompozycyjny parku, z zachowanym drzewostanem, układem dróg i cieków wodnych oraz wszystkimi relikdami dawnych urządzeń parkowych.

Wskazane byłoby opracowanie projektu rewaloryzacji założenia, opartego na analizie kompozycyjnej, który dostosowałby obecne funkcje do pierwotnego układu.

Wskazane jest także przeprowadzenie prac melioracyjnych oraz rewaloryzacja i częściowa rekonstrukcja zachowanych budowli ogrodowych, będących częścią bogatego romantycznego programu parku.

Do obszaru założenia pałacowo-parkowego należały także tereny, położone na wsch. od granicy parku, gdzie znajdowały się ogrody użytkowe oraz kolonia oficyn mieszkalnych przeznaczonych zapewne dla pracowników majątku oraz przędzalni bawełny, a później farbiarni, urządzonych w zamku na pocz. XIX w. — ob. są to budynki mieszkalne przy ul. Cichej nr 4 (wzn. na przełomie XVIII/XIX w.), nr 4 a. (wzn. na pocz. XIX w., przebud. Na pocz. XX w.) i J. Piłsudskiego nr 1 (wzn. na przełomie XIX/XX w.).

Do dworskich budynków gospodarczych należały zapewne także młyn przy ul. Zamkowej 13 (wzn. w 4 ćw. XIX w.) oraz spichlerz przy ul. Zamkowej 6 (wzn. ok. 1800 r.).

Dworski zespół folwarczny Milicz-Karłów, ul. Sycowska

zał. w l. 90 XVIII w., w związku z przebudową rezydencji i założeniem parku krajobrazowego.

1. Rządcówka — ob. zajazd „Karłów” nr 1,
mur., wzn. w 1922 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z pseudoryzalitem w przyziemiu i wystawką w dachu oraz formę mansardowego dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejącą dekorację architektoniczną szczytów oraz naczółka wieńczącego wystawkę w dachu, a także datę 1922 w szczycie płn.;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

2. Oficyna mieszkalna nr 31
mur., wzn. ok. 1920 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku i formę krążynowego dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

3. Oficyna mieszkalna nr 31 a/b
mur., wzn. po 1886 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejący ceglany gzyms wieńczący;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

4. Oficyna mieszkalna nr 31/ 1-2

mur., wzn. ok. 1880 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

5. Obora z częścią mieszkalną nr 31 d,

mur., wzn. po 1910 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu i nietynkowane elewacje;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

6. Stajnia z częścią mieszkalną

mur., wzn. po 1900 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

7. Stodoła I,

mur., wzn. po 1910 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu;
- zachować nietynkowane elewacje z detalem architektonicznym w formie lizen i gzymsów.

8. Stodoła II,

mur., wzn. ok. 1900 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu;

Ochronie podlega także dyspozycja wewnętrznego majdanu gospodarczego, który powinien pozostać niezabudowany.

Budynki użyteczności publicznej:

Urząd Powiatowy — ob. Urząd Gminy, ul. Trzebnicka 2

wzn. 1914 r., proj. arch. Theo Effenberger, na terenie zakupionym w 1909 r. przez miasto od Maltzanów, należącym pierwotnie do dóbr dworskich.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę wielospadowych dachów z ceramicznym pokryciem;
- zachować wystrój elewacji z gzymsem wieńczącym i gzymsami międzykondygnacyjnymi;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz historyczną stolarkę okienną;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową.

Urząd Skarbowy; po 1945 r. szpital miejski — ob. budynek nieużytkowany, ul. T. Kościuszki 2 mur., wzn. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę i ceramiczne pokrycie dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy, cokół oraz ceglaną dekorację elewacji;
- zachować portal oraz historyczną stolarkę drzwiową.

Dom mieszkalny — ob. Starostwo Powiatowe, Rada Powiatu Milicz, Powiatowy Urząd Pracy, ul. Wojska Polskiego 38

mur., wzn. w 1911 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku ze środkowym ryzalitem, wykuszem i portykiem;
- zachować formę i ceramiczne pokrycie dachu oraz kształt lukarni;
- zachować istniejącą dekorację elewacji, z ceglanym cokołem, pasami boniowania, lizenami i obramieniami okiennymi;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, stolarkę okienną i witraże;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową oraz witraż z datą 1911 w nadświetlu ponad głównym otworem wejściowym;
- zachować klatkę schodową z metalowymi, ażurowymi podstopnicami oraz drewnianą tralkową balustradą.

Dom mieszkalny — ob. Starostwo Powiatowe, ul. Wojska Polskiego nr 40 a

mur., wzn. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku z narożnym wykuszem;
- zachować formę dachu i lukarni;
- zachować istniejące gzymsy, dekorację naroży i otworów okiennych;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów i stolarkę okienną;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową;
- zachować klatkę schodową z drewnianą tralkową balustradą.

Dom mieszkalny (kamienica) — ob. siedziba Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych i Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Ochrony Roślin, pl. ks. E. Waresiaka nr 7.

mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu i sposób opracowania elewacji;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz dekorowaną stolarkę okienną;
- zachować istniejące gzymsy, boniowanie w partii przyziemia, dekorację narożników i formę obramień okiennych.

Pocztownica — ob. dom mieszkalny, ul. 1 Maja nr 6

mur., wzn. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku i formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki;
- zachować istniejącą dekorację fasady w postaci gzymsów, lizen, pilastrów w wielkim porządku, obramień okiennych z nadokiennikami oraz boniowania w partii przyziemia.

Dom mieszkalny — ob. pocztownica, ul. 1 Maja 15 — patrz [Zabudowa mieszkalna w układzie alfabetycznym](#)

Apteka „Pod Orłem” — ob. bank PKO BP, Rynek 1

mur., wzn. w 1851 r., remont. i przebud. w 2000 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować trójskrzydłową bryłę budynku z pseudoportykiem w fasadzie oraz naczółkami w skrzydłach bocznych (portyk poprzedzający fasadę dodany współcześnie);
- zachować wystrój elewacji z pilastrami w wielkim porządku oraz konsolkowym gzymsem wieńczącym i gzymsem oddzielającym mezzanino;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz formę obramień z płycinami podokiennymi;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową.

Szkoła (*Ostland Schule*) — ob. Liceum Ogólnokształcące nr 1, ul. 11 Listopada 5

mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować wystrój elewacji, portale i gzyms wieńczący, rzeźbę ponad portalem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz podokienniki w przyziemiu i nadokienniki w II kondygnacji;
- zachować historyczną stolarkę okienną i drzwiową.
- ochronie podlegają także dwie altany znajdujące się na terenie szkolnym.

Domy mieszkalne — ob. Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, pl. ks. E. Waresiaka 3

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy tworzą dwa historycznie odrębne budynki mieszkalne, połączone współczesnym łącznikiem. Są to kamienica wzn. w 4 ćw. XIX w. (w 1938 r. siedziba NSDAP) oraz dom mieszkalny wzn. na pocz. XX w., z secesyjną dekoracją elewacji (narożny z ul. Armii Krajowej).

Wskazania konserwatorskie: (dla budynku z 4 ćw. XIX w.)

- zachować bryłę budynku z wykuszem w fasadzie oraz formę dachu;
- zachować wystrój fasady z istniejącym detalem architektonicznym: boniowaniem oraz gzymsami międzykondygnacyjnymi i gzymsem wieńczącym, wspartym na konsolkach;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów formę obramień oraz nadokienniki w formie trójkątnych naczółków w II kondygnacji;

— zachować krzyżowy podział stolarki okiennej oraz historyczną stolarkę drzwiową.

Wskazania konserwatorskie: (dla budynku z pocz. XX w.)

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować uwidocznioną szachulcową konstrukcję szczytów oraz ich ozdobną, drewnianą obudowę;
- zachować wystrój elewacji w postaci gzymsów; kolistych obramień otworów okiennych przyziemia i pasa nadokiennego ponad otworami II kondygnacji;
- zachować układ osi okiennych i kształt otworów;
- zachować historyczną stolarkę okienną i drzwiową.

Zespół koszar (tzw. nowe koszary), ul. Wojska Polskiego (obiekty niedostępne)

wzn. w 1906 r., obejmowały pierwotnie oprócz budynków koszarowych dwie stajnie dla koni, ujeżdżalnię, kuźnię, prochownię i lazaret garnizonowy.

Spichlerz wojskowy (?) — ob. magazyn, ul. H. Dąbrowskiego nr 6
mur., wzn. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku i formę dachu;
- zachować układ osi okiennych oraz kształt okien;
- zachować istniejące gzymsowe podziały elewacji.

Budynek koszarowy, należący pierwotnie do zespołu tzw. starych koszar, ul. Wojska Polskiego nr 10 a, b - ob. dom mieszkalny
mur., wzn. w l. 1880-1881.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejącą ceglana dekorację elewacji oraz obramienia okienne;
- zachować formę ogrodzenia posesji od ul. Wojska Polskiego.

Zespół dworca kolejowego:

1. Budynek dworca PKP ul. Wojska Polskiego
mur., wzn. ok. 1910 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku ze środkowym ryzalitem w fasadzie oraz formę dachu o wysuniętych okapach;
- zachować wystrój nietynkowanych, ceglanych elewacji z pseudoblendowaniem, architektoniczną dekoracją ryzalitu oraz gzymsem wieńczącym;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz podokienniki w przyziemiu i nadokienniki w II kondygnacji;
- zachować historyczną stolarkę okienną i drzwiową.

2. Budynek administracyjny PKP — ob. dom mieszkalny, ul. Wojska Polskiego 72
mur., wzn. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę i ceramiczne pokrycie dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

Budownictwo przemysłowe:

Mleczarnia — ob. obiekt magazynowo-handlowy, ul. Wojska Polskiego nr 35
mur., wzn. w 1893 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku i formę dachu oraz komin;
- zachować istniejące ceglane gzymsy i narożne lizeny;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

Gorzelnia, ul. Wojska Polskiego nr 37
mur., wzn. w 1893 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku i formę dachu;
- zachować ceglany wystrój elewacji;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

Młyn ul. Zamkowa 13 — patrz [Założenie pałacowo-parkowe](#)
mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę i ceramiczne pokrycie dachu;
- zachować nietynkowane, ceglane elewacje oraz detal architektoniczny w postaci pasa cokołowo-gzymsowego i gzymsów;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej oraz nadokienniki.

Spichlerz, następnie magazyn tartaku — ob. budynek magazynowo-handlowy ul. Zamkowa 6
— patrz [Założenie pałacowo-parkowe](#)
mur., wzn. ok. 1800 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę i ceramiczne pokrycie mansardowego dachu oraz istniejące gzymsy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, krzyżowy podział stolarki okiennej oraz gzymsy podokienne.

Zespół rzeźni miejskiej ul. Krotoszyńska 7 — ob. Przedsiębiorstwo Handlowo-Techniczne SUPON

1. Budynek administracyjno-mieszkalny

mur., wzn. na pocz. XX w. [1898, Knauer Adolf (K. Kluge, Chronik..., s. 260-261).]

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę i ceramiczne pokrycie dachu z lukarnami i wystawkami;
- zachować nietynkowane, ceglane przyziemie oraz eksponowaną konstrukcję szachulcową poddasza;
- zachować układ osi okiennych i kształt otworów;
- zachować historyczną stolarkę okienną i drzwiową.

2. Budynek przemysłowy

mur., wzn. na pocz. XX w. [1898, Knauer Adolf]

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę i ceramiczne pokrycie dachu;
- zachować nietynkowane, ceglane elewacje oraz architektoniczną dekorację szczytu i gzyms wieńczący;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

Magazyn, ul. Długa 11 — ob. nieużytkowany mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu;
- zachować układ osi okiennych i kształt otworów;
- zachować nietynkowane, ceglane elewacje z dekoracją architektoniczną w postaci lizen i kostkowego gzymsu wieńczącego.

Transformator ul. Wojska Polskiego 49

mur., wzn. na pocz. XIX w.

Transformator ul. Działkowa, (róg ul. Rzecznej)

mur. wzn. na pocz. XX w.

Zabudowa mieszkalna w układzie alfabetycznym wg ulic

ul. Armii Krajowej (d. Lagina)

ul. Armii Krajowej nr 1 — dom mieszkalny

mur., wzn. w 4 ćw. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z pseudoryzalitami bocznymi i środkową facjatą oraz formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy, obramienia otworów okiennych oraz płyciny podokienne i gzymsy nadokienne w II kondygnacji.

ul. Armii Krajowej nr 8 — dom mieszkalny (willa)

mur., wzn. w 1 ćw. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku z bocznym ryzalitem oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem i oknami powiekowymi;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy, obramienia otworów okiennych oraz dekorację architektoniczną ryzalitu.

ul. Armii Krajowej nr 8 — budynek mieszkalno-gospodarczy (w głębi działki)

mur., wzn. w 1 ćw. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Cicha

Oficyna ul. Cicha 4 — ob. budynek mieszkalny — patrz *Założenie pałacowo-parkowe*
szachulec., wzn. na przełomie XVIII/XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu oraz drewniany gzyms wieńczący;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- wskazać przywrócenie ceramicznego pokrycia dachowego.

Oficyna ul. Cicha 4 a — ob. budynek mieszkalny — patrz *Założenie pałacowo-parkowe*
mur., wzn. na pocz. XIX w., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z wystawką — pseudoryzalitem, formę naczółkowego dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące gzymsy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Długa

ul. Długa nr 4 — dom mieszkalny
mur., szach.; wzn. w 1 ćw. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować wystrój elewacji z ceglanym przyziemiem i tynkowanym, szachulcowym szczytem.

ul. Długa nr 6 — dom mieszkalny
mur., wzn. w l. 20. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z narożnym wykuszem oraz formę dachu z wystawką i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, krzyżowy podział stolarki okiennej oraz istniejące gzymsy.

ul. Długa nr 18 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1870 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy, pas cokołowo-gzymsowy i obramienia okienne;
- zachować historyczną stolarkę drzwi wejściowych.

ul. Garncarska

ul. Garncarska nr 1 — dom mieszkalny
mur., wzn. po pożarze miasta w 1819 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy i klince w nadprożach otworów okiennych;
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu.

ul. Garncarska nr 2 — dom mieszkalny
mur., wzn. po pożarze miasta w 1819 r., w obecnej formie powstał po 1920 r. z połączenia dwóch sąsiadujących ze sobą kamienic.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, krzyżowy podział stolarki okiennej oraz istniejące gzymsy.

ul. Garncarska nr 3 — dom mieszkalny
mur., wzn. po pożarze miasta w 1819 r., przebud. po 1900 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące podziały architektoniczne oraz sklepione pomieszczenia piwnic;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową z ok. 1910 r.
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu.

ul. Garncarska nr 4 — dom mieszkalny

mur., wzn. po pożarze miasta w 1819 r., przebud. ok. 1920 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące podziały architektoniczne oraz sklepione pomieszczenie piwnicy.

ul. Garncarska nr 5 — dom mieszkalny

mur., wzn. po pożarze miasta w 1819 r., przebud. ok. 1910 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące podziały architektoniczne oraz historyczną stolarkę drzwiową;
- zachować sklepione pomieszczenia piwnic.

ul. Garncarska nr 6 — dom mieszkalny

mur., wzn. po pożarze miasta w 1819 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej, a także istniejące gzymsy;
- zachować sklepione pomieszczenia piwnic.

ul. Garncarska nr 7 — dom mieszkalny

mur., wzn. po pożarze miasta w 1819 r., przebud. ok. 1910 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące podziały elewacji, obramienia otworów oraz historyczną stolarkę drzwiową.

ul. Garncarska nr 8/10 — synagoga — ob. dom mieszkalny — *patrz [Kościoły i zespoły sakralne](#)*.

ul. Garncarska nr 9 — dom mieszkalny

mur., wzn. po pożarze miasta w 1819 r., znacznie przebud. po 1945 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne;
- zachować układ osi okiennych i kształt otworów;
- należy przywrócić krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Garncarska nr 11 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1840 r., znacznie przebud. w l. 20. XX w. i po 1945 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową;
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu budynku oraz kształt lukarn.

ul. Garncarska nr 13 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1850 r., przebud. w l. 20. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Garncarska nr 15 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1910 r., na miejscu wcześniejszej budowli.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące podziały architektoniczne i obramienia okienne;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową, balustradę schodów oraz piec z ok. 1915-20 r.

ul. Garncarska nr 17 — dom mieszkalny

mur., wzn. po pożarze miasta w 1819 r., przebud. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejące gzymsy i pas cokołowo-gzymsowy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Garncarska nr 21 — dom mieszkalny

mur., wzn. w 2 poł. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz istniejące gzymsy i pas cokołowo-gzymsowy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu.

ul. Grunwaldzka

ul. Grunwaldzka 3 — dom mieszkalny (willa)

mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejącą ceglana dekorację otworów okiennych oraz ceglany gzyms wieńczący.

ul. Grunwaldzka 9 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące dekoracyjne pasy tynku oraz ceglaną dekorację otworów okiennych.

ul. Grunwaldzka 12 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące dekoracyjne pasy tynku oraz ceglaną dekorację otworów okiennych.

ul. Grunwaldzka 14 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z wystawkami i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejącą ceglaną dekorację otworów okiennych.

ul. S. Grota-Roweckiego (d. M. Nowotki)

ul. S. Grota-Roweckiego 3 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w 1 ćw. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z portykiem oraz formę dachu z wystawką i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować obramienie oraz stolarkę drzwiową.

ul. S. Grota-Roweckiego 10 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z ryzalitem oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych i kształt otworów; podział stolarki okiennej do odtworzenia.

ul. S. Grota-Roweckiego 12 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 20. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z lukarnami i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować ceglany cokół.

ul. S. Grota-Roweckiego 15 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z lukarnami i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. S. Grota-Roweckiego 22 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 20. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z lukarnami i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych i ceglany cokół;
- przywrócić krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. S. Grota-Roweckiego 24 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 20. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować ceglany cokół i gzyms wieńczący.

ul. S. Grota-Roweckiego 29 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące dekoracyjne pasy tynku oraz ceglana dekorację otworów okiennych.

ul. S. Grota-Roweckiego 33 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejący ceglany cokół, gzyms wieńczący oraz dekorację otworów okiennych.

ul. S. Grota-Roweckiego 35 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z lukarną powiekową i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, krzyżowy podział stolarki okiennej oraz istniejące gzymsy.

ul. Kolejowa

ul. Kolejowa 6 — dom mieszkalny
mur., wzn. XIX/XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy.

ul. Kościelna

ul. Kościelna 6 — dom mieszkalny — ob. użytkowany przez siostry
felicjanki
mur., wzn. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę i ceramiczne pokrycie dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów i krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy oraz ceglaną dekorację otworów okiennych.

ul. T. Kościuszki

ul. T. Kościuszki nr 2 — patrz [*Budynki użyteczności publicznej*](#)

ul. T. Kościuszki nr 7/9/11 — dom mieszkalny i kino (ob. nieużytkowane)
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku i formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy oraz ceglaną dekorację elewacji.

ul. T. Kościuszki nr 8/10 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 20/30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z oknami powiekowymi i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące obramienia okienne.

ul. T. Kościuszki nr 12 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z wystawką, lukarnami i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. T. Kościuszki nr 19 — dom mieszkalny
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z wystawkami i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować plakietkę z inicjałami BSM, umieszczoną na fasadzie.

ul. T. Kościuszki nr 21 — dom mieszkalny
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z wystawkami i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować plakietkę z inicjałami BSM, umieszczoną na fasadzie.

ul. T. Kościuszki nr 23 — dom mieszkalny
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z wystawkami i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować plakietkę z inicjałami BSM, umieszczoną na fasadzie.

ul. T. Kościuszki nr 29 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Krotoszyńska

ul. Krotoszyńska nr 2 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. poł. XIX w. przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować gzyms wieńczący, pas cokołowo-gzymsowy oraz historyczną stolarkę drzwiową.

ul. Krotoszyńska 7 — patrz [Budownictwo przemysłowe](#)

ul. Krotoszyńska nr 25 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w 1 ćw. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Krotoszyńska nr 27 — dom mieszkalny
mur., wzn. w k. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z wystawką i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejącą dekorację architektoniczną elewacji.

ul. Krotoszyńska nr 29 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 30 XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z lukarnami i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejący gzyms, ceglana dekorację naroży oraz drewniany ganek.

ul. Krotoszyńska nr 32 — dom mieszkalny z dwoma budynkami gospodarczymi
mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku ze środkowym ryzalitem oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy, lizeny w narożach oraz dekorację architektoniczną szczytów.

ul. Krotoszyńska nr 33 — dom mieszkalny
mur., wzn. w 2 poł. XIX w., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem i oknem powiekowym;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejący gzyms oraz obramienia okienne.

ul. Krotoszyńska nr 35 — dom mieszkalny (willa) z budynkiem gospodarczym
mur., wzn. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy, pasy boniowania obejmujące naroża oraz obramienia okienne i dekoracyjne elementy snycerskie w szczytach.

ul. Krotoszyńska nr 41 — dom mieszkalny
mur., wzn. w k. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku i formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy, obramienia okienne oraz pasy boniowania obejmujące naroża i dekoracyjne elementy snycerskie w szczytach.

ul. Kuźnicza

ul. Kuźnicza nr 4 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. 11 Listopada (d. 22 stycznia)

ul. 11 Listopada nr 12 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z wystawką i gankiem oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować obramienie drzwi wejściowych z płaskorzeźbioną dekoracją figuralną.

ul. Lwowska (d. S. Okrzei)

ul. Lwowska nr 1 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące gzymsy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, formę obramień oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Lwowska nr 2 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne elewacji;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwi wejściowych;
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu budynku.

ul. Lwowska nr 3 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1830 r., przebud. ok. 1920 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne elewacji;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, krzyżowy podział stolarki okiennej oraz historyczną stolarkę drzwiową;
- zachować sklepione kolebą pomieszczenie piwnic;
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu budynku.

ul. Lwowska nr 4 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1830 r., przebud. w XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejący gzyms wieńczący, pas cokołowo-gzymsowy oraz półkolumny ujmujące otwory drzwiowe;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, krzyżowy podział stolarki okiennej oraz historyczną stolarkę drzwiową;
- korekty wymaga forma lukarn oraz witryna w przyziemiu budynku.

ul. Lwowska nr 5 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na pocz. XX w. (piwnica XVIII-wieczna, sprzed fazy fryderycjańskiej).

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, krzyżowy podział stolarki okiennej oraz historyczną stolarkę drzwiową;
- zachować sklepione pomieszczenie piwnic;
- korekty wymaga forma lukarn oraz witryna w przyziemiu budynku.

ul. Lwowska nr 6 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z pseudoryzalitem, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Lwowska nr 7 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. ok. 1900 r. i w l. 20 XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować sklepione kolebą pomieszczenie piwnic.

ul. Lwowska nr 8 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Lwowska nr 9 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. w k. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne;

- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową oraz stolarkę witryny i otworu drzwiowego prowadzącego do sklepu z ok. 1880 r.;
- zachować sklepione pomieszczenie piwnic.

ul. Lwowska nr 10 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejące podziały architektoniczne oraz obramienia okienne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki;
- zachować neobarokową stolarkę drzwiową;
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu.

ul. Lwowska nr 11 — dom mieszkalny
mur., wzn. w k. XVIII w., przebud. ok. 1820 r. i na pocz. XX w.; fasada zniszczona w czasie działań wojennych, odbudowana w l. 50. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku ze szczytem oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejące podziały architektoniczne oraz obramienia okienne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki;
- korekty wymaga forma witryn w przyziemiu budynku.

ul. Lwowska nr 12 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz historyczną stolarkę okienną;
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu budynku.

ul. Lwowska nr 14 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. w k. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki.

ul. Lwowska nr 16 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące podziały architektoniczne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki.

ul. Lwowska nr 18 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. w k. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z neobarokowymi lukarnami i ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejące podziały architektoniczne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki;
- zachować historyczną stolarkę drzwi wejściowych;
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu budynku.

ul. Lwowska nr 20 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. w k. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z wystawką oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejące podziały architektoniczne oraz obramienia okienne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki;
- korekty wymaga forma witryn w przyziemiu budynku.

ul. Łąkowa

ul. Łąkowa nr 6 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1870 r., prawdopodobnie na reliktach wcześniejszej zabudowy.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejące gzymsy, pasy boniowania naroży, pseudopilastry oraz obramienia okienne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki.

ul. 1 Maja

ul. 1 Maja nr 3 — dom mieszkalny
mur., wzn. w k. XIX w., przebud. w 1938 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z pseudoryzalitem oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejące gzymsy, pas cokołowo-gzymsowy oraz obramienia okienne i nadokienniki;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki.

ul. 1 Maja nr 5 — dom mieszkalny
mur., wzn. w 3 ćw. XIX w., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące gzymsy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. 1 Maja nr 6 — patrz [*Budynki użyteczności publicznej*](#)

ul. 1 Maja nr 7 — dom mieszkalny (kamienica)
mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu;
- zachować istniejące gzymsy, z rozbudowanym gzymsem wieńczącym oraz obramienia okienne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki,
- zachować historyczną stolarkę drzwi wejściowych.

ul. 1 Maja nr 15 — budynek mieszkalny — ob. poczta
mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z pseudoryzalitem oraz formę dachu;
- zachować istniejące gzymsy, pas cokołowo-gzymsowy i mezzanino;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, krzyżowy podział stolarki oraz nadokienniki;
- zachować balkon poprzedzający pseudoryzalit wraz z metalową balustradą.

ul. 1 Maja nr 21 — dom mieszkalny z oficyną
mur., wzn. w 3 ćw. XIX w., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące gzymsy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. 1 Maja nr 23 — dom mieszkalny z oficyną
mur., wzn. w 3 ćw. XIX w., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące gzymsy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, formę obramień oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. 1 Maja nr 27 — dom mieszkalny
mur., wzn. w k XIX w., całkowicie przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z wystawką i ceramicznym pokryciem oraz istniejące gzymsy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów i krzyżowy podział stolarki.

ul. J. Piłsudskiego (d. J. Marchlewskiego)

ul. J. Piłsudskiego nr 1 — dom mieszkalny — patrz *Założenie pałacowo-parkowe*
mur., wzn. na przełomie XIX/XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. J. Piłsudskiego nr 4, 4a — dom mieszkalny
mur., wzn. w 3 ćw. XIX w., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu;
- zachować istniejące gzymsy, układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. J. Piłsudskiego nr 6 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. poł. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę i ceramiczne pokrycie dachu;
- zachować kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. J. Piłsudskiego nr 7 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. na przełomie XIX/XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku z ryzalitami bocznymi;
- zachować formę i ceramiczne pokrycie dachu;
- zachować istniejące gzymsy, boniowanie naroży, obramienia okienne oraz drewniane elementy dekoracyjne w szczytach;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz historyczną stolarkę okienną;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową;
- zachować klatkę schodową z drewnianą, tralkową balustradą.

ul. J. Piłsudskiego nr 8 — dom mieszkalny ob. nieużytkowany
mur., wzn. na przełomie XIX/XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku z pseudoryzalitem;
- zachować formę i ceramiczne pokrycie dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy, dekorację pseudoryzalitu oraz obramienia okienne.

ul. Polska

ul. Polska nr 1 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1825 r., przebud. w 1 ćw. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejące podziały architektoniczne oraz obramienia okienne;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki;
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu budynku.

ul. Polska nr 3 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1825 r., przebud. po 1850 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejące podziały architektoniczne oraz obramienia okienne z gzymsami nadokiennymi;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki;
- zachować historyczną stolarkę drzwi wejściowych.

ul. Polska nr 5 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1825 r., przebud. w l. 20. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, krzyżowy podział stolarki oraz gzyms wieńczący.

ul. Polska nr 7 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów i krzyżowy podział stolarki;
- zachować gzyms wieńczący wsparty na tynkowych kroksztynach.

ul. Polska nr 9 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, oraz krzyżowy podział stolarki;
- zachować gzyms wieńczący i obramienia okienne;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową z ok. 1900 r. i k. XIX w.

ul. Polska nr 11 — dom mieszkalny (kamienica) — ob. w przyziemiu lecznica dla zwierząt.
mur., wzn. w l. 80. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu;
- zachować wystrój elewacji z boniowaniem przyziemia i naroży, pasem cokołowo gzymsowym oraz pseudokonsolkowym gzymsem wieńczącym;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz formę obramień z nadokiennikami i fartuchami podokiennymi;
- zachować dekorowaną stolarkę okienną oraz historyczną stolarkę drzwiową.

ul. Polska nr 13 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1825, przebud. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z lukarną i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz formę obramień i dekorowaną stolarkę okienną;
- zachować historyczną stolarkę drzwi wejściowych.

ul. Polska nr 15 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1825 r., przebud. w l. 20. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki;
- zachować gzyms wieńczący, obramienia okienne oraz dekorację otworów drzwiowych;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową z l. 20. XX w.

W przypadku konieczności rozbiórki budynku z powodu złego stanu technicznego, obiekt

nowo wzniesiony na jego miejscu winien stanowić odwzorowanie jego bryły, kształtu dachu, ilości osi oraz formy otworów okiennych.

Rynek (d. pl. K. Świerczewskiego)

Rynek nr 6 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1914 r. na reliktach wcześniejszej budowli z ok. 1850 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem, zwieńczonego kutą balustradą;
- zachować istniejące podziały elewacji, z lizenami oraz gzymsami międzykondygnacyjnym i wieńczącym;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów, formę obramień oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować klatkę schodową z metalowymi ażurowymi podstopnicami.

Rynek nr 7 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1825 r. na reliktach starszej budowli, przebud. na przełomie XIX/XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące podziały elewacji oraz obramienia okienne;
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu budynku.

Rynek nr 8 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. w k. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące podziały elewacji oraz obramienia okienne.

Rynek nr 9 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., wystrój elewacji wzbogacony ok. 1860 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące podziały elewacji oraz obramienia okienne.

Rynek nr 10 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. w 1 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz gzyms wieńczący;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwi wejściowych;
- zachować sklepione pomieszczenie piwnicy;
- wskazane usunięcie z elewacji wtórnej okładziny ceramicznej.

Rynek nr 11 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na przełomie XIX/XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz gzyms wieńczący;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwi wejściowych;
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu budynku.

Rynek nr 12 — dom mieszkalny — ob. w przyziemiu siedziba Banku Zachodniego.

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. w 1 ćw. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz dekorowaną stolarkę okienną;
- zachować istniejące podziały elewacji (pas cokołowo-gzymsowy i gzyms wieńczący) oraz obramienia okienne.

Rynek nr 13 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z pseudoryzalitem oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące podziały elewacji, dekorację szczytu oraz obramienia okienne;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową (drzwi z 1 poł. XIX w. w pomieszczeniu II kondygnacji);
- zachować sklepienie pomieszczenia piwnic.

Rynek nr 14 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. ok. poł. XIX i w I. 20 XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące gzymsy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować stolarkę otworu bramnego z 2 poł. XIX w.;
- korekty wymaga forma witryny w przyziemiu budynku.

Rynek nr 15 — dom mieszkalny (kamienica)

mur., wzn. w 1902 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z pseudoryzalitem i formę dachu;
- zachować wystrój elewacji w postaci boniowanych lizen, pasa cokołowo-gzymsowego oraz gzymsu wieńczącego, a także obramień okiennych, podokienników, dekoracji otworu drzwiowego i naczółkowego szczytu pseudoryzalitu;
- zachować plakietkę w zwieńczeniu pseudoryzalitu z monogramem H.M. i datą 1902;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową oraz dekorowaną stolarkę okienną;
- zachować klatkę schodową ze schodami z ażurowymi, metalowymi podstopnicami i drewnianą balustradą oraz kutą kratę przy zejściu do piwnic.

Rynek nr 16 — dom mieszkalny

mur., wzn. k. XIX w., na wcześniejszych reliktach

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz istniejące gzymsy;
- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową;
- zachować sklepione beczkowo pomieszczenie piwnic.

Rynek nr 16 a — oficyna, ob. dom mieszkalny

mur., wzn. na przełomie XIX/XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu;
- zachować istniejące podziały architektoniczne elewacji w postaci lizen międzyokiennych, gzymsu wieńczącego i pasa gzymsowego ponad przyziemiem;
- zachować układ osi okiennych oraz kształt i obramienia otworów;
- wskazane przywrócenie krzyżowego podziału stolarki okiennej.

Rynek nr 17 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1825 r., przebud. na przełomie XIX/XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące gzymsy;
- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować sklepione pomieszczenie piwnic.

Rynek nr 18 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na przełomie XIX/XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejący gzyms i pas cokołowo-gzymsowy;
- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową z ok. 1900 r.

Rynek nr 19 — dom mieszkalny (wspólna konstrukcja z nr 20)

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na przełomie XIX/XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące gzymsy i dekorację szczytu w elewacji bocznej;
- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- wskazana wymiana drzwi wejściowych.

Rynek nr 20 — dom mieszkalny (wspólna konstrukcja z nr 19)

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. w k. XIX w. i l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejący gzyms i pas cokołowo-gzymsowy;

- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować sufity z fasetami w pomieszczeniach II kondygnacji oraz sklezione kolebą pomieszczenia piwnic.

Rynek nr 23 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

Rynek nr 24 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1830 r., remont. w 1985 i 1995 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejący gzyms;
- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową.

Rynek nr 25 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. w l. 80.XIX w. (wieźba dachowa) i ok. 1900 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować wystrój elewacji w postaci boniowanych lizen, przyokiennych pionowych pasów tynkowych oraz płycin podokienników;
- zachować układ osi okiennych oraz kształt i obramienia otworów;
- zachować dekorowaną stolarkę okienną oraz historyczną stolarkę drzwi wejściowych z ok. 1900 r.

Rynek nr 26 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. ok. 1900 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować wystrój elewacji w postaci kostkowego gzymsu wieńczącego, narożnych pseudopilastrów, obramień otworów oraz podokienników;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwi wejściowych z k. XIX w.

Rynek nr 27 — tzw. *Mantel Haus* — ob. dom mieszkalny

mur., wzn. XVIII w., przebud. w 2 pol. XIX w.; remont, w 1976-77, adaptacja wewnątrz w l. 90. XX w..

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku ze szczytem o półokrągło zamkniętym naczółku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów i istniejące gzymsy;
- zachować historyczną stolarkę drzwi wejściowych z ok. 1900 r;
- zachować sklecone żaglasto pomieszczenia piwnic, a także sklepienie kolebkowe i relikt sklepienia żaglastego w przyziemiu budynku;

— wskazane ujednolicenie kolorystyki fasady, wymiana stolarki okiennej na stolarkę z podziałem krzyżowym oraz architektoniczna korekta wystroju fasady.

Rynek nr 28 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. w l. 60. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować podziały elewacji w postaci gzymsu wieńczącego oraz tynkowych pasów przyokiennych;
- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- wskazane ujednolicenie kolorystyki fasady, zmiana reklamy oraz korekta formy lukarn.

Rynek nr 29 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., znacznie przebud. w l. 60. i 80 XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z pseudoryzalitowaniem osi skrajnych oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować gzyms wieńczący oraz rodzaj półokrągłych blend przy otworach okiennych przyziemia;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować sklepione kolebą pomieszczenie piwnic.

Rynek nr 30 — dom mieszkalny z oficyną

mur., wzn. ok. 1820 r.; oficyna w 1859 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować boniowanie w przyziemiu, gzyms wieńczący oraz dekorację szczytu w elewacji bocznej;
- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować sklepione kolebą pomieszczenia piwnic;
- wskazana korekta szyldu.

Rynek nr 31 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1850 r., wnętrza modernizowane na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz gzyms wieńczący;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz historyczną stolarkę okienną;
- zachować schody drewniane z 2 poł. XIX w. oraz wewnętrzne ramowo-płycinowe drzwi dwuskrzydłowe prowadzące do mieszkania w II kondygnacji;
- zachować sklepione kolebą pomieszczenia piwnic.

Rynek nr 32 — dom mieszkalny (kamienica)

mur., wzn. w 1934 r., na miejscu budynku z ok. 1820 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz istniejące gzymsy i pas cokołowo-gzymsowy;
- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział

stolarki okiennej;

- zachować neorenesansowe drzwi wejściowe;
- zachować sklepione kolebą pomieszczenie piwnic.

Rynek nr 33 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1829 r., nadbud. ok. 1900 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować dekorację elewacji w postaci gzymsów, pasów cokołowo-gzymsowych oraz pilastrów w osiach międzyokiennych III kondygnacji;
- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczne drzwi wejściowe oraz historyczną wewnętrzną stolarką drzwiową;
- zachować sklepione kolebą pomieszczenia piwnic;
- wskazane usunięcie z cokołu wtórnej okładziny z łamanych płyt marmurowych.

Rynek nr 34 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. w l. 30 XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz gzyms wieńczący i pas cokołowo-gzymsowy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować sklepione kolebą pomieszczenie piwnic;
- wskazane usunięcie obramień otworów w przyziemiu fasady, wykonanych ze współczesnych kafli.

Rynek nr 35 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r. na reliktach XVIII-wiecznych, przebud. ok. 1860 i ok. 1900 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku ze środkowym pseudoryzalitem oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejące podziały elewacji w postaci gzymsu wieńczącego, pasa cokołowo-gzymsowego oraz lizen ujmujących naroża budynku i pseudoryzalitu;
- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować sklepione kolebą z lunetami pomieszczenie w zach. części przyziemia oraz pomieszczenie piwnic.

Rynek nr 36 — dom mieszkalny

mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. w l. 60 XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące gzymsy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować sklepione kolebą pomieszczenie piwnic;
- wskazane usunięcie z przyziemia budynku okładziny ze współczesnych kafli oraz korekta formy witryny.

Rynek nr 37 — gospoda, ob. dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1820 r., przebud. w l. 20. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z pseudoryzalitem w elewacji bocznej oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejące podziały elewacji w postaci gzymsu wieńczącego i dwóch pilastrów w osiach międzyokiennych;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Rzeczna

ul. Rzeczna nr 6 a — dom mieszkalny z częścią gospodarczą
mur., częściowo w konstrukcji szachulcowej; wzn. ok. poł. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Szewska

ul. Szewska nr 1 — dom mieszkalny
mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu i istniejące gzymsy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Szewska nr 2 — dom mieszkalny wraz z oficyną przy ul. Szewska 2/1
mur., wzn. ok. 1910 r. prawdopodobnie na starszych XVIII-wiecznych zrębach.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu mansardowego z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejące podziały elewacji w postaci gzymsu wieńczącego oraz pasa cokołowo-gzymsowego;
- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- wskazać przywrócenie pseudopilastrów w osiach pomiędzy otworami w przyziemiu budynku.

ul. Szewska nr 4 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1825 r., przebud. w XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz gzyms wieńczący;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować sklepienie kolebami pomieszczenia piwnic.

ul. Szewska nr 6 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1825 r., przebud. w l. 30. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz istniejące gzymsy;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Szewska nr 8 — dom mieszkalny, ob. dom zakonny siostr felicjanek
mur., wzn. ok. 1825 r., przebud. w 1925 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz gzyms wieńczący;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Szewska nr 10 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1825 r., przebud. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz gzyms wieńczący;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować sklepione kolebą pomieszczenie piwnic;

Dopuszczalne podniesienie połaci dachowej do wysokości połaci sąsiedniego budynku przy ul. Szewskiej 8.

Ochronię podlega także przechód pomiędzy budynkami przy ul. Szewskiej 10 i 12, zamknięty rodzajem bramy.

ul. Szewska nr 12 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1825 r., przebud. ok. 1910 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz gzyms wieńczący;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- wskazana korekta formy wybudówki dachowej.

ul. Szewska nr 14 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1825 r., przebud. ok. 1910 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz gzyms wieńczący;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- wskazana korekta formy wybudówek dachowych.

ul. Szewska nr 22 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1825 r., przebud. w l. 20. XX w., remont. ok. 1960 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
- zachować istniejące podziały architektoniczne w postaci gzymsu wieńczącego oraz pasa cokołowo-gzymsowego;

— zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Szewska nr 24 — dom mieszkalny — ob. niezamieszkały.
mur., wzn. ok. 1825 r.(pierwotny), przebud. w l. 20. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

— zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz gzyms wieńczący;
— zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Szewska nr 26 — dom mieszkalny (dawne schronisko młodzieżowe ???)
mur., wzn. ok. 1825 r.(pierwotny), przebud. w l. 20. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

— zachować bryłę budynku oraz formę dachu z ceramicznym pokryciem;
— zachować istniejące podziały architektoniczne fasady w postaci gzymsu wieńczącego, pasa cokołowo-gzymsowego, pilastrów umieszczonych między 1 i 2 oraz 3 i 4 osią okienną, a także prostokątnych, zagłębionych płycin ujmujących otwory okienne w 1 i 4 osi II kondygnacji;
— zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
— zachować sklepienie kolebami pomieszczenia piwnic;
— wskazana korekta formy wybudówki strychowej.

ul. Szewska nr 28 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1810 r.(pierwotny), przebud. ok. 1910 r.

Wskazania konserwatorskie:

— zachować bryłę budynku, formę dachu z ceramicznym pokryciem oraz gzyms wieńczący;
— zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
— zachować historyczną stolarkę drzwi wejściowych oraz drzwi do sieni (od podwórza) z rozetą i antabą.

ul. Szewska nr 30 — dom mieszkalny
mur., wzn. ok. 1840 r., przebud. po 1945 r.

Wskazania konserwatorskie:

— zachować bryłę budynku z pseudoryzalitem, formę dachu z ceramicznym pokryciem i oknem powiekowym, a także istniejące podziały elewacji;
— zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej.

ul. Trzebnicka

ul. Trzebnicka 7 — dom mieszkalny, ob. bank
mur., wzn. na przełomie XIX/XX w.

Wskazania konserwatorskie:

— zachować bryłę budynku oraz formę dachu;
— zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
— zachować dekorację elewacji i obramienia okienne.

ul. Trzebnicka 9 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. w 1904 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku oraz formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować datę umieszczoną w szczycie.

pl. ks. E. Waresiaka (d. Armii Czerwonej)

pl. ks. E. Waresiaka nr 3 — patrz [Budynki użyteczności publicznej](#)

pl. ks. E. Waresiaka nr 4 — dom mieszkalny
mur., wzn. w 3,4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy i nadokienniki.

pl. ks. E. Waresiaka nr 7 — patrz [Budynki użyteczności publicznej](#)

pl. ks. E. Waresiaka nr 8 — dom mieszkalny
mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy, pas cokołowo-gzymsowy oraz obramienia okienne.

ul. Wojska Polskiego

ul. Wojska Polskiego nr 2 — dom mieszkalny
mur., wzn. w 2 poł. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- ewentualnie przywrócić dwuspadowy dach w układzie kalenicowym;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy.

ul. Wojska Polskiego nr 9 — kościół luterkańsko-ewangelicki — patrz [Kościoły i zespoły sakralne](#)

ul. Wojska Polskiego nr 7 — pastorówka kościoła luterkańsko-ewangelickiego — patrz [Kościoły i zespoły sakralne](#)

ul. Wojska Polskiego nr 10 a, b — patrz [Budynki użyteczności publicznej](#)

ul. Wojska Polskiego nr 14 — dom mieszkalny (kamienica)

mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z ryzalitami bocznymi;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy, pozostałą dekorację elewacji oraz obramienia okienne;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową.

ul. Wojska Polskiego nr 17 — dom mieszkalny (kamienica)

mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku ze środkowym wykuszem;
- zachować istniejące gzymsy, pilastry, boniowanie w partii cokołu i przyziemia, a także obramienia otworów okiennych oraz płyciny dekorujące przestrzenie międzyokienne w II i III kondygnacji.
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz historyczną stolarkę lub krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową.

ul. Wojska Polskiego nr 18 — dom mieszkalny (kamienica)

mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku;
- zachować istniejące gzymsy, nadokienniki oraz boniowanie w partii przyziemia;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową.

ul. Wojska Polskiego nr 19 — dom mieszkalny

mur., wzn. na przełomie XIX/XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku i formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;

ul. Wojska Polskiego nr 20 — dom mieszkalny

mur., wzn. w k. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z dwuspadową wystawką;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy i drewniany ganek poprzedzający fasadę.

ul. Wojska Polskiego nr 24 — dom mieszkalny (kamienica)

mur., wzn. w 1909 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z wykuszem; formę dachu, szczyt oraz formę lukarn;
- zachować istniejące gzymsy i dekorację elewacji;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową.

ul. Wojska Polskiego nr 25 — dom mieszkalny
mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku oraz formę dachu z dwuspadową wystawką i lukarnami;
- zachować układ osi okiennych, kształt i obramienia otworów oraz istniejące gzymsy;
- zachować dekorowaną stolarkę okienną, witrażyki, historyczną stolarkę drzwiową oraz drewnianą dekorację szczytów.

ul. Wojska Polskiego nr 28 — dom mieszkalny (kamienica)
mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku i formę dachu;
- zachować istniejące gzymsy, pseudopilastry, boniowanie w partii przyziemia oraz dekorację otworów okiennych;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową.

ul. Wojska Polskiego nr 33 — dom mieszkalny (kamienica)
mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku ze środkowym ryzalitem;
- zachować istniejące gzymsy, pasy cokołowo-gzymsowe, nadokienniki oraz pseudopilastry dekorujące ryzalit;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową.

ul. Wojska Polskiego nr 35 — patrz [*Budownictwo przemysłowe*](#)

ul. Wojska Polskiego nr 36 — dom mieszkalny (kamienica)
mur., wzn. w l. 20. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z bocznymi ryzalitami;
- zachować formę dachu oraz kształt lukarn;
- zachować istniejące gzymsy, ceglany cokół oraz dekorację elewacji, z pasami boniowania i obramieniami okiennymi;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową i witraż w nadświetlu głównego otworu wejściowego.

ul. Wojska Polskiego nr 37 — patrz [*Budownictwo przemysłowe*](#)

ul. Wojska Polskiego nr 38 — patrz [*Budynki użyteczności publicznej*](#)

ul. Wojska Polskiego nr 40 a — patrz [*Budynki użyteczności publicznej*](#)

ul. Wojska Polskiego nr 43 — dom mieszkalny (?) — ob. budynek biurowy Gospodarstwa Sadowniczego

mur., wzn. w k. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku i formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejący ceglany gzyms wieńczący.

ul. Wojska Polskiego nr 43 — budynek gospodarczy (spichlerz ?) — ob. budynek magazynowy Gospodarstwa Sadowniczego

mur., wzn. w k. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku i formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt okien.

ul. Wojska Polskiego nr 44 — dom mieszkalny (kamienica)

mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku i formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy oraz dekorację otworów okiennych.

ul. Wojska Polskiego 72 — patrz [*Budynki użyteczności publicznej*](#)

ul. Wrocławska

ul. Wrocławska nr 2 / Lwowska 22 — dom mieszkalny, *wpisany do rejestru zabytków decyzją nr 1544 z dn. 25.02.1966 r.*

mur, wzn. ok. 1829 na reliktach wcześniejszej budowli;

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku, formę i ceramiczne pokrycie naczółkowego dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejącą dekorację architektoniczną elewacji w postaci gzymsu wieńczącego, pasa cokołowo-gzymsowego, pilastrów w wielkim porządku ujmujących główny otwór drzwiowy w fasadzie oraz boniowania partii przyziemia;
- zachować historyczną stolarkę drzwiową.

Wszelkie prace prowadzone przy budynku lub w jego bezpośrednim otoczeniu wymagają uzyskania zezwolenia konserwatorskiego.

ul. Wrocławska nr 6 — dom mieszkalny (kamienica)

wzn. po 1900 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku i formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy, obramienia otworów i podokienniki.

ul. Wrocławska nr 7 — dom mieszkalny (kamienica)
wzn. ok. 1870 r.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku z mezzaninem oraz formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące ceglane gzymsy oraz naczółki ponad otworami okiennymi II kondygnacji.

ul. Wrocławska 14 — dom mieszkalny (kamienica); (wejście od ul. Cichej)
mur., wzn. w 4 ćw. XIX w., po 1984 r. rozbudowany o część mieszczącą Zakład Pogrzebowy.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę zasadniczego korpusu budynku;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące ceglane gzymsy, obramienia okienne i lizeny ujmujące naroża.

ul. Zamkowa

ul. Zamkowa 7 — dom mieszkalny (kamienica)
mur., wzn. w 4 ćw. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy oraz obramienia okienne.

ul. Zamkowa 15 — budynek gospodarczy ob. mieszkalny
mur., wzn. w k. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku i formę dachu;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące ceglane gzymsy, obramienia okienne i dekorację szczytu.

ul. Zamkowa 17 — dom mieszkalny
mur., wzn. w k. XIX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować bryłę budynku;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejące gzymsy, boniowanie przyziemia oraz nadokienniki.

ul. Zamkowa 21 — dom mieszkalny (willa)
mur., wzn. na pocz. XX w.

Wskazania konserwatorskie:

- zachować rozczłonkowaną bryłę budynku z ryzalitami w elewacji tylnej;
- zachować formę dachu z oknami powiekowymi i ceramicznym pokryciem;
- zachować układ osi okiennych, kształt otworów oraz krzyżowy podział stolarki okiennej;
- zachować istniejącą dekorację architektoniczną.

Materiały wykorzystane w opracowaniu

Literatura

- Adamy U., *Die schlesischen Ortsnamen, ihre Entstehung und Bedeutung*. Breslau 1887.
- Anders F.G.E., *Historische Statistik der Ewangelische Kirche in Schlesien*. Breslau 1867.
- Anders F.G.E., *Statistik der evangelischen Kirche in Schlesien*, Glogau 1848;
- Bimler K., *Die Schlesischen Massiven Wehrbauten*. Bd. 3. Fürstentum Oels-Wohlau. Breslau 1942.
- Bimler K., *Schlösser des Kreises Militsch*. Schlesische Geschichtsblätter 1938, nr 3.
- Bloch F., *Die Juden in Militsch. Ein Kapitel aus der Geschichte der Niederlassung von Juden in Schlesien*. Breslau 1926.
- Domański J., *Dolina Baryczy*. Warszawa 1963.
- Eysymontt K., *Nowa rezydencja i ogród w Miliczu*. „Roczniki Sztuki Śląskiej” XV 1991.
- Eysymontt R., *Burgum milickie — przemiana w małe miasto, [w:] Civitas & villa. Miasto i wieś w Średniowiecznej Europie Środkowej*. Wrocław-Praga 2002. s. 73-82.
- Frelek S., *Burgum w Miliczu, przyczynek do studium nad procesem powstania osady miejskiej*. „Sobótka” 1971, nr 26.
- Gałuszka A., Młynarska M., *Sprawozdania z prac archeologicznych w Miliczu*, „Wiadomości Archeologiczne”, t. 1975, z. 1-2.
- Gemeindelexikon für die Provinz Schlesien*. Berlin 1895, 1905.
- Gleisberg F., *Die Gnadenkirche zum Heiligen Kreuz von Militsch in Schlesien*. Düsseldorf 1971.
- Goedsche D.L., *Geschichte und Statistik des Militsch-Trachenberger Kreis*. Militsch-Breslau 1847.
- Gottschalk J., *Abris einer Geschichte des Kreises Militsch*. „Schlesische Geschichtsblätter. Mitteilungen des Vereins für Geschichte Schlesiens”, 1938, nr 3.
- Gottschalk J., *Die Annakapelle bei Militsch*. „Heimatblätter für den Kreis Militsch-Trachenberg”, 1927, nr 10/11.
- Gottschalk J., *Beiträge zur Rechts-, Siedlungs- und Wirtschaftsgeschichte des Kreises Militsch bis zum Jahre 1648*. Breslau 1930.
- Gottschalk J., *Leben und Trieben in Militsch vor dem 30 jährigen Kriege*. „Heimatblätter für den Kreis Militsch-Trachenberg”, 1925, nr 6, 8.
- Gottschalk J., *Die Besiedlung des Kreises Militsch in vor- und frühgeschichtlicher Zeit*. „Heimatblätter für den Kreis Militsch-Trachenberg”, 1927 nr 5/6, 7/8.
- Gottschalk J., Hoffman O., *Ringwäll im Kreise Militsch-Trachenberg*. „Heimatblätter für den Kreis Militsch-Trachenberg”, 1927 nr 6/7.
- Gottschalk J., *Die Vorgeschichte unserer Heimat*. „Heimatblätter für den Kreis Militsch-Trachenberg”, 1929 nr 1.
- Grundmann G., *Burgen, Schlösser und Gutshäuser in Schlesien*. Frankfurt /Main 1982.
- Guerquin B., *Zamki Śląskie*. Warszawa 1957.
- Handbuch der historischen Städten. Schlesien*. Red. H. Weczerka, Marburg 1977.
- Hoffman W., *Das Stadt Militsch und ihre Umgebung*, „Heimatblätter für den Kreis Militsch-Trachenberg”, 1926 nr 7.
- Hultsch G., *Schlesische Dorf- u. Stadtkirchen*. Lübeck 1977.
- Jaśniewski R., *Milicz, Cieszków, Krośnice i okolice. Informator Turystyczny*. Wrocław 1997.
- Kajzer L., Kołodziejski S., Salm J., *Leksykon zamków w Polsce*. Warszawa 2002.

- Katalog zabytków sztuki w Polsce. Województwo wrocławskie*, Seria Nowa T. IV, z. 3
J. Wrabec. Milicz, Żmigród, Twardogóra i Okolice. Warszawa 1997.
- K. Kluge, *Chronik der Stadt Militsch*. Militsch 1909.
- Knie J.G., *Geographische Beschreibung von Schlesien, preussischen Antheils der Grafschaft Glatz und der preussischen Markgrafschaft Ober Laussitz*. Breslau 1830.
- Knie J.G., *Alphabetisch-statistisch-topographische Übersicht aller Dörfer, Flecken, Städte und andere Orte der Königl. Preussische Provinz Schlesiens*. Breslau 1845.
- Knie J.G., *Kurze Beschreibung der Stadt und Standesherrschafts Militsch mit Rücksicht auf deren Besitzer*. Breslau 1833.
- Kogut. M., *Historia kościoła okręgu milickiego*. Milicz 1996.
- Kogut. M., *Dzieje kościoła w kasztelanii milickiej*. Kluczbork 1997.
- Der Kreis Militsch-Trachenberg an der Bartsch. Heimatbuch eines schlesischen Grenzkreises*.
Springe/Deister 1965
- Lange E. *Heimische Bauweise als Quelle neuer Baukunst*. „Schlesische Monatshefte”, 1937,
nr 10.
- Lucae A., *Schlesiens curieuse Denkwürdigkeiten oder vollkommene Chronica von Ober- und Niederschlesien...* Franckfurt am Mayn 1683-1688.
- Lutsch H., *Verzeichnis der Kunstdenkmäler der Provinz Schlesien, Band II. Die Kunstdenkmäler der Landkreise des Reg.-Bezirks Breslau*. Breslau 1889.
- Maltzan J.C. *Die Spinnereien und Webereien in Militsch um 1800*. „Schlesische Geschichtsblätter” 1938 nr 3.
- Młynarska-Kaletynowa M., *Burgum milickie*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, t. 8,
1960.
- Neuling H., *Schlesiens Kirchorte und ihre kirchlichen Stiftungen bis zum Ausgange des Mittelalters*. Breslau 1902.
- Neuling H., *Schlesiens ältere Kirchen und kirchliche Stiftungen*. Breslau 1884.
- Nielsen Ch., *Theo Effenberger 1882-1968. Architekt in Breslau und Berlin*. Diss., Egelsbach
1999.
- Pastorff M., *Schlesisches Güter-Adressbuch*. Breslau 1876.
- Pilch J., *Zabytki architektury Dolnego Śląska*. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1978.
- Prace konserwatorskie na terenie województwa wrocławskiego w latach 1945-1968*.
Wrocław 1970.
- Prace konserwatorskie na terenie województw jeleniogórskiego, legnickiego, wałbrzyskiego,
wrocławskiego w latach 1974-1978*. Ossolineum 1985.
- Ranoszek E., Ranoszek W., Załęski J., *Miasto i gmina Milicz*. Wrocław 1994.
- Renner H., *Das Wichtigste aus der Heimatkunde des Kreis Militsch-Trachenberg*. Glogau
[b.r.] ok. 1910.
- Rücker J., *Heimatskunde. Der Kreis Militsch und das Wichtigste von der Provinz Schlesien*.
Leobschütz 1888.
- Schlesische Güter-Adressbuch*. Breslau 1873-1937.
- Weber R. *Schlesische Schlösser*. Dresden, Breslau 1909-1910, t. 3.
- Wilhelm P. *Heimatkunde des Kreis Militsch-Trachenberg*. Breslau 1940.
- Zimmermann F.A., *Beyträge zur Beschreibung von Schlesien*. Bd. VII., Brieg 1787.
- Zindler R.H. *Beiträge zur Geschichte der evangelischen Kirche zu Militsch, gesammelt zum
150 jährigen Jubiläum der evangelischen Gnadenkirche am Sonntag Jubilate den 15 Mai
1859*. Militsch 1859.

Archiwalia

Archeologiczne Zdjęcie Polski — archiwum WKZ we Wrocławiu, obszary:

71-31 — E. Noworyta, J. Domańska, J. Gołubkow, 1984

72-31 — E. Noworyta, J. Domańska, J. Gołubkow, 1995

Archiwum Państwowe we Wrocławiu Zespół Rejencja Wrocławska, sygn. 16303, 16567 — korespondencja dotycząca planów porządkowych i zagospodarowania przestrzennego Milicza.

Archiwum Państwowe we Wrocławiu Zespół Konserwator Zabytków Prowincji Dolnośląskiej sygn. 548 — dotyczące miasta Milicza.

Drużyłowski E. *Sprawozdanie z ratowniczych badań archeologicznych w związku z modernizacją środkowej części rynku w Miliczu w czerwcu i lipcu 2000 r.* Wrocław 2001, mps archiwum WKZ we Wrocławiu.

Eysymont J., *Ekspertyza konserwatorska miasta Milicz.* Wrocław 1959, mps archiwum ROBiDZ we Wrocławiu.

Eysymont J., *Studium historyczno-architektoniczne ruin zamku w Miliczu.* Wrocław 1966, mps archiwum ROBiDZ we Wrocławiu.

Eysymontt R., *Studium historyczno-urbanistyczne starego miasta w Miliczu.* Wrocław 2001, mps archiwum WKZ we Wrocławiu.

Grad H., Eysymontt K., *Studium historyczno-stylistyczne parku w Miliczu.* Wrocław 1971. mps archiwum ROBiDZ we Wrocławiu

Grudziecka E., Wodzińska A. *Milicz. Studium historyczno-urbanistyczne bloku mieszkalno-usługowego ul. Garncarska, Okrzei i K. Świerczewskiego.* Wrocław 1986, mps archiwum WKZ we Wrocławiu.

Grajewski G., Hawrylak-Brzezowska K. *Wytyczne konserwatorskie do planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Milicza.* Wrocław 1988, mps archiwum WKZ we Wrocławiu. *Karty ewidencyjne zabytków architektury i budownictwa* w archiwum WKZ we Wrocławiu.

Maciejowska-Bujak K., Maciejowska J., *Wytyczne konserwatorskie do planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Milicz.* Wrocław 1995, mps archiwum WKZ we Wrocławiu.

Mierzwiński A., Moździoch S., Nowacka L., *Wyniki prac archeologicznych prowadzonych w Miliczu w latach 1998-1999.* Wrocław 1999, mps archiwum WKZ we Wrocławiu.

Mierzwiński A., Moździoch S., Nowacka L., *Wyniki ratowniczych badań wykopaliskowych, prowadzonych w 2000 roku w Miliczu przy ul. Kościelnej.* Wrocław 2000, mps archiwum WKZ we Wrocławiu.

Mierzwiński A., Moździoch S., Nowacka L., *Wyniki ratowniczych badań wykopaliskowych, prowadzonych w 2001 roku w Miliczu przy ul. Kościelnej.* Wrocław 2001, mps archiwum WKZ we Wrocławiu.

Myśliński K., *Karty ewidencyjne cmentarzy,* Wrocław 1986, mps archiwum WKZ we Wrocławiu.

Ornatek A., *Analiza kompozycyjno-historyczna parku krajobrazowego w Miliczu.* Wrocław 1988, mps archiwum WKZ we Wrocławiu.

Ornatek A., *Park krajobrazowy w Miliczu. Wnioski konserwatorskie.* Wrocław 1988, mps archiwum WKZ we Wrocławiu.

Rozpędowski A., Kudła A. *Badania archeologiczno-architektoniczne zamku w Miliczu.* Wrocław 1987, mps archiwum ROBiDZ we Wrocławiu.

Kartografia

- Ein Theil des Oelessischen Fürstenthums Trachenberg Militschen Creisses*, F.Ch. v. Wrede, 1753, fotokopia w zbiorach Gabinetu Kartografii ZN im. Ossolińskich we Wrocławiu.
- Plan der Stadt Militsch nebst der umliegenden Gegend Aufgen u. gezeichnet durch Ludewig v. Carvin Wiersbitzky, L. v. Corvin Wiersbitzky*, ok. 1800 r., w zbiorach Staatsbibliothek zu Berlin-Preussischer Kulturbesitz, sygn. 1, S. Kart. X. 30 234.; [reprodukowana w:] Klemp E., Jammers A. *Historische Pläne und Grundrisse von Städten und Ortschaften in Polen. Ein deutsch-polnischer Katalog. Dawne plany i rzuty poziome miast i innych miejscowości w Polsce. Katalog niemiecko-polski*. Wiesbaden 2000.
- Mapa topograficzna (Urmeßtischblatt), 1826 r., fotokopia w zbiorach Gabinetu Kartografii ZN. im. Ossolińskich we Wrocławiu.
- Plan miasta Milicza, 1860 r., w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w zespole Urząd Katastralny w Miliczu, sygn. 351 Vol. 2, p. 9.
- Mapa topograficzna (Meßtischblatt), 1890 r., uzupełniona w 1928 r., w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w zespole Mapy topograficzne Śląska i Przyległych Obszarów, sygn. VII 99.
- Gemarkung Militsch*, ok. 1925 r., w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w zespole Kartografia Rejencji Wrocławskiej, sygn. IV/504.
- Stadtlage Militsch*, ok. 1930 r., w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w zespole Kartografia Rejencji Wrocławskiej, sygn. IV 148.
- Plan miasta Milicza (rejon Rynku i ul. Wojska Polskiego), ok. 1930, w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w zespole Kartografia Rejencji Wrocławskiej, sygn. IV/147.
- Plan miasta Milicza (rejon Rynku), ok. 1930, w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w zespole Kartografia Rejencji Wrocławskiej, sygn. IV/148.
- Stadtplan Militsch*, W. Zeuner, 1938, w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w zespole Kartografia Rejencji Wrocławskiej, sygn. IV/149, IV/150, IV/507.
- Verkehrsplanung im Ortsgebiet der Kreisstadt Militsch*, ok. 1940 r., w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w zespole Kartografia Rejencji Wrocławskiej, sygn. IV/153, IV/154 (dwa różne obszary).
- Wirtschaftsplan der Stadt Militsch. Vorschlag des Regierungspräsidenten Breslau*, 1940, w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w zespole Kartografia Rejencji Wrocławskiej, sygn. IV/151; IV/152 (plansza kolorowa)
- Plan miasta Milicza, ok. 1945 r., w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w zespole Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Miliczu, sygn. 72.
- Uproszczony plan zagospodarowania Milicza z 1947 r., w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, reprodukcja w R. Eysymontt z zespołem. *Studium historyczno-urbanistyczne starego miasta w Miliczu*. Wrocław 2001, mps w archiwum WKZ Wrocław.
- Urkarte der Dresch und Fischer Gärtner Länderein zu Schlabititz in der freien Standes Herrschaft Militscher*, E. Geisler, 1852, w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w zespole Kartografia Komisji Generalnej, sygn. 73.
- Reinkarte von Wiesen in der Dreschgaertner Regulirungs Sache zu Schlabititz*, Sauerman, 1857/1858, w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w zespole Kartografia Komisji Generalnej, sygn. 74.
- Karte von den Gemeinde Ziegelscheuse Militsch Trachenberger Kreis gemeinschaftlich gehörenden Hutungen und einzelner dem Dominio Steffitz desselben Kreises gehörenden Parzellen*, Moebnitz (?), 1847 r. w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu,

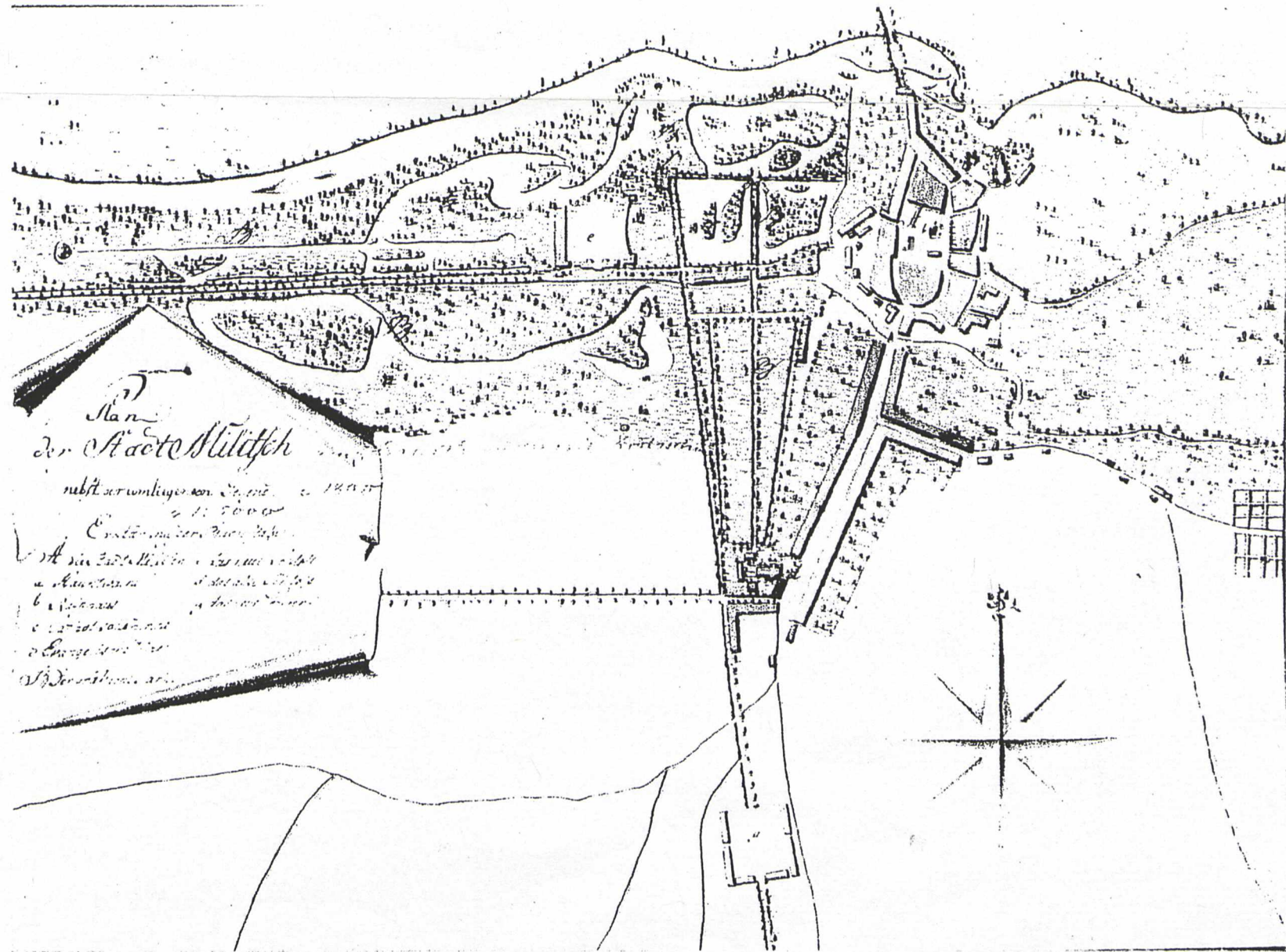
w zespole Kartografia Komisji Generalnej, sygn. 90.

Rein Karte von der Gemeinde zu Ziegelscheune Militsch-Trachenberg Kreise gehörigen Hutungen und einzelnen dem Dominio Steffitz deseiben Kreises gehörigen Parzellen, Modrins, 1879, w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w zespole Kartografia Komisji Generalnej, sygn. 91.

Spis map stanowiących część opracowania

Milicz. Strefy ochrony konserwatorskiej miasta. Skala 1:5 000.

Milicz — centrum miasta. Strefy ochrony konserwatorskiej i katalog zabytków. Skala 1:1 000.

*Plan der Stadt Militsch nebst der umliegenden Gegend Aufgen. u. gezeichnet durch Ludwig v. Carvin Wiersbitzky, L. v. Carvin Wiersbitzky, ok. 1800 r., w zbiorach Staatsbibliothek zu Berlin-Preussischer Kulturbesitz, sygn. 1, S. Kart. X. 30 234.; [reprodukowana w:] E. Klemp, A. Jammers *Historische Pläne und Grundrisse von Städten und Ortschaften in Polen. Ein deutsch-polnischer Katalog. Dawne plany i rzuty poziome miast i innych miejscowości w Polsce. Katalog niemiecko-polski*. Wiesbaden 2000.*

Regierungsbezirk Breslau
Kreis Militsch - Freudenberg
Gemarkung Militsch
Teil des Blattes 5 M: 1:2500

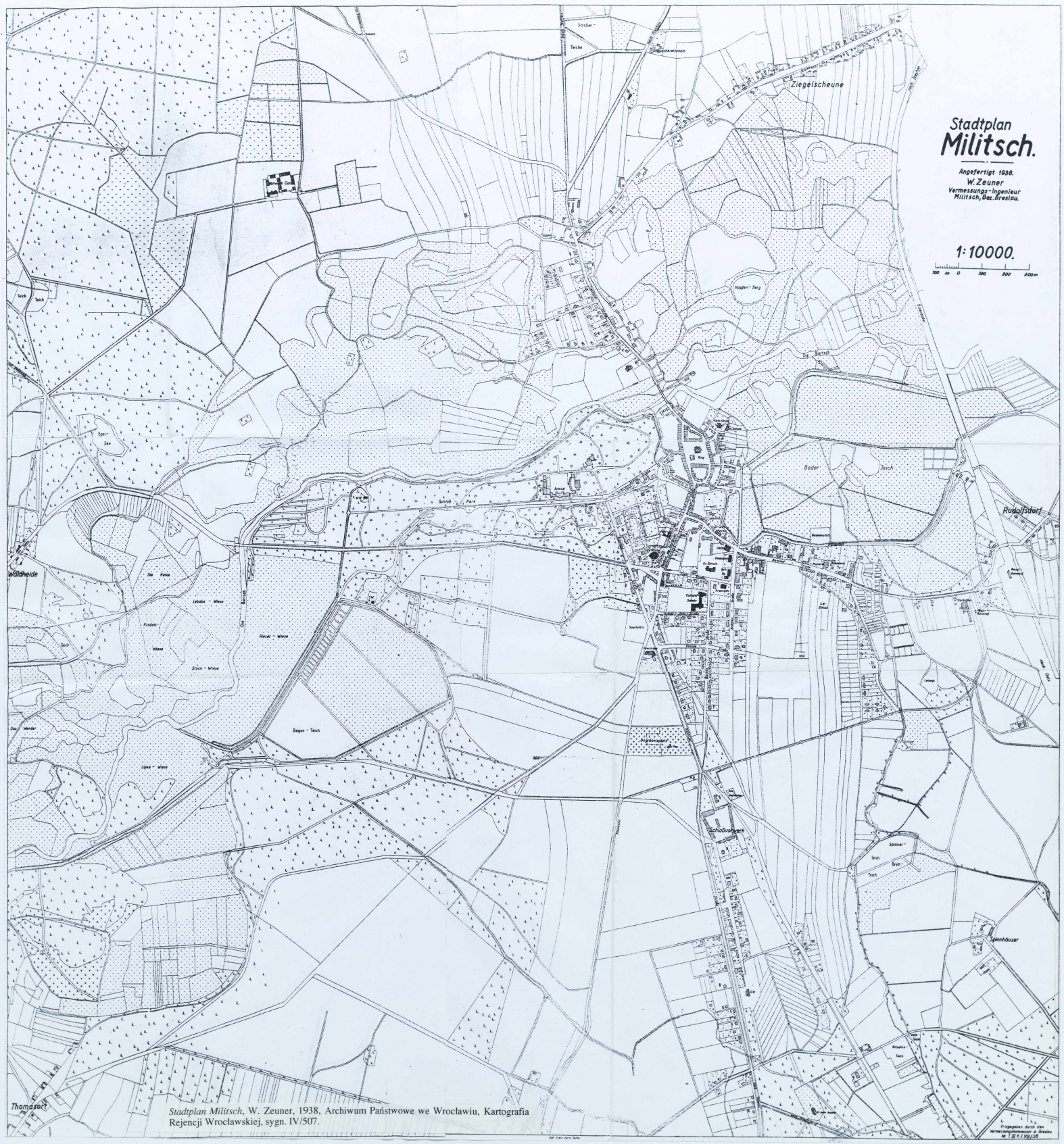

Stadtplan Militsch.

Angefertigt 1938.
W. Zeuner
Vermessungs-Ingenieur
Militsch, Bez. Breslau.

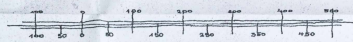
1:10000.

100 0 200 300 400 m

WIRTSCHAFTSPLAN DER STADT MILITSCH

Reg. Wrr. IV/152

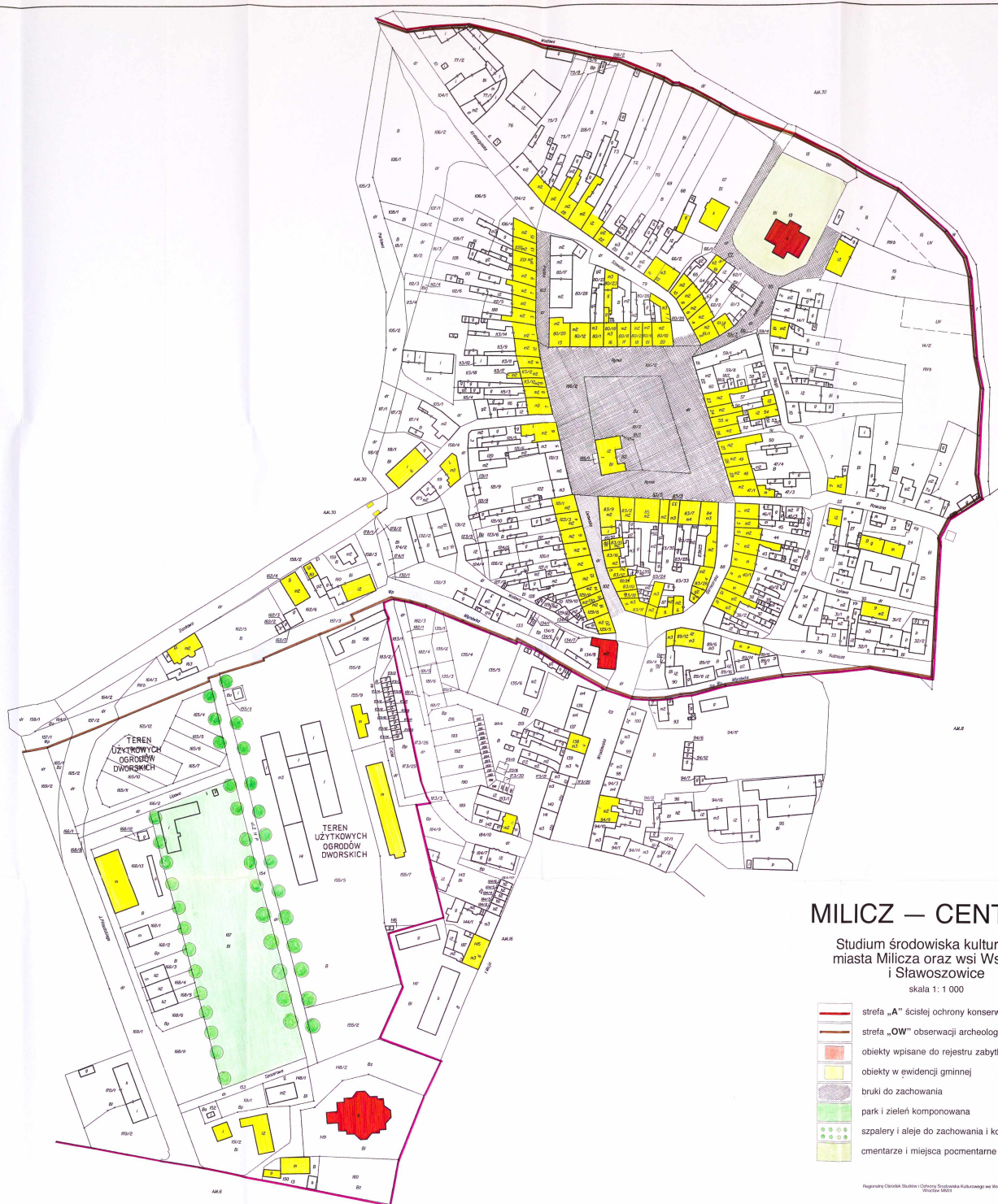
M. 1:5000

VORSCHLAG
DES
REGIERUNGSPRÄSIDENTEN
BRESLAU, DEN 3. JAN. 1940.

Sturmer

- WOHNGEBIET
- GRÜNFLÄCHEN
- HAUPTVERKEHRSTR.
- SIEDLUNGSGEBIET

MILICZ – CENTRUM

Studium środowiska kulturowego
miasta Milicza oraz wsi Wszewilki
i Sławoszowice

skala 1:1 000

- strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej
- strefa „OW” obserwacji archeologicznej
- obiekty wpisane do rejestru zabytków architektury
- obiekty w ewidencji gminnej
- bruki do zachowania
- park i zieleni komponowana
- szpalery i aleje do zachowania i kontynuacji
- cmentarze i miejsca pocmentarne

Regulamin Ochrony Środowiska Kulturowego w Miliczu

AM6.

Województwo dolnośląskie
Powiat milicki
Gmina Milicz
MILICZ

MAPA EWIDENCJI GRUNTÓW 1:1000

1. Mapa wykonana zgodnie z technologią numeryczną w skali 1:1000
Przebiegiem technicznym podłogi
- rysunek wiatrowych punktów granicznych
- rysunek wiatrowych punktów granicznych

2. Układ współrzędnych państwowych - 1959

Szereż arkuszy sąsiadnych

Zobacz w 2002 w Powiatowym Ogródku
Dokumentacji Geograficznej (miejscowości) w Miliczu

Kierownik PGGK

STAROSTA MILICKI
MILICZ
Data: 2002.01.10
Lp. 1/1
Lp. 2/1
Lp. 3/1
Lp. 4/1
Lp. 5/1
Lp. 6/1
Lp. 7/1
Lp. 8/1
Lp. 9/1
Lp. 10/1
Lp. 11/1
Lp. 12/1
Lp. 13/1
Lp. 14/1
Lp. 15/1
Lp. 16/1
Lp. 17/1
Lp. 18/1
Lp. 19/1
Lp. 20/1
Lp. 21/1
Lp. 22/1
Lp. 23/1
Lp. 24/1
Lp. 25/1
Lp. 26/1
Lp. 27/1
Lp. 28/1
Lp. 29/1
Lp. 30/1
Lp. 31/1
Lp. 32/1
Lp. 33/1
Lp. 34/1
Lp. 35/1
Lp. 36/1
Lp. 37/1
Lp. 38/1
Lp. 39/1
Lp. 40/1
Lp. 41/1
Lp. 42/1
Lp. 43/1
Lp. 44/1
Lp. 45/1
Lp. 46/1
Lp. 47/1
Lp. 48/1
Lp. 49/1
Lp. 50/1
Lp. 51/1
Lp. 52/1
Lp. 53/1
Lp. 54/1
Lp. 55/1
Lp. 56/1
Lp. 57/1
Lp. 58/1
Lp. 59/1
Lp. 60/1
Lp. 61/1
Lp. 62/1
Lp. 63/1
Lp. 64/1
Lp. 65/1
Lp. 66/1
Lp. 67/1
Lp. 68/1
Lp. 69/1
Lp. 70/1
Lp. 71/1
Lp. 72/1
Lp. 73/1
Lp. 74/1
Lp. 75/1
Lp. 76/1
Lp. 77/1
Lp. 78/1
Lp. 79/1
Lp. 80/1
Lp. 81/1
Lp. 82/1
Lp. 83/1
Lp. 84/1
Lp. 85/1
Lp. 86/1
Lp. 87/1
Lp. 88/1
Lp. 89/1
Lp. 90/1
Lp. 91/1
Lp. 92/1
Lp. 93/1
Lp. 94/1
Lp. 95/1
Lp. 96/1
Lp. 97/1
Lp. 98/1
Lp. 99/1
Lp. 100/1
Lp. 101/1
Lp. 102/1
Lp. 103/1
Lp. 104/1
Lp. 105/1
Lp. 106/1
Lp. 107/1
Lp. 108/1
Lp. 109/1
Lp. 110/1
Lp. 111/1
Lp. 112/1
Lp. 113/1
Lp. 114/1
Lp. 115/1
Lp. 116/1
Lp. 117/1
Lp. 118/1
Lp. 119/1
Lp. 120/1
Lp. 121/1
Lp. 122/1
Lp. 123/1
Lp. 124/1
Lp. 125/1
Lp. 126/1
Lp. 127/1
Lp. 128/1
Lp. 129/1
Lp. 130/1
Lp. 131/1
Lp. 132/1
Lp. 133/1
Lp. 134/1
Lp. 135/1
Lp. 136/1
Lp. 137/1
Lp. 138/1
Lp. 139/1
Lp. 140/1
Lp. 141/1
Lp. 142/1
Lp. 143/1
Lp. 144/1
Lp. 145/1
Lp. 146/1
Lp. 147/1
Lp. 148/1
Lp. 149/1
Lp. 150/1
Lp. 151/1
Lp. 152/1
Lp. 153/1
Lp. 154/1
Lp. 155/1
Lp. 156/1
Lp. 157/1
Lp. 158/1
Lp. 159/1
Lp. 160/1
Lp. 161/1
Lp. 162/1
Lp. 163/1
Lp. 164/1
Lp. 165/1
Lp. 166/1
Lp. 167/1
Lp. 168/1
Lp. 169/1
Lp. 170/1
Lp. 171/1
Lp. 172/1
Lp. 173/1
Lp. 174/1
Lp. 175/1
Lp. 176/1
Lp. 177/1
Lp. 178/1
Lp. 179/1
Lp. 180/1
Lp. 181/1
Lp. 182/1
Lp. 183/1
Lp. 184/1
Lp. 185/1
Lp. 186/1
Lp. 187/1
Lp. 188/1
Lp. 189/1
Lp. 190/1
Lp. 191/1
Lp. 192/1
Lp. 193/1
Lp. 194/1
Lp. 195/1
Lp. 196/1
Lp. 197/1
Lp. 198/1
Lp. 199/1
Lp. 200/1
Lp. 201/1
Lp. 202/1
Lp. 203/1
Lp. 204/1
Lp. 205/1
Lp. 206/1
Lp. 207/1
Lp. 208/1
Lp. 209/1
Lp. 210/1
Lp. 211/1
Lp. 212/1
Lp. 213/1
Lp. 214/1
Lp. 215/1
Lp. 216/1
Lp. 217/1
Lp. 218/1
Lp. 219/1
Lp. 220/1
Lp. 221/1
Lp. 222/1
Lp. 223/1
Lp. 224/1
Lp. 225/1
Lp. 226/1
Lp. 227/1
Lp. 228/1
Lp. 229/1
Lp. 230/1
Lp. 231/1
Lp. 232/1
Lp. 233/1
Lp. 234/1
Lp. 235/1
Lp. 236/1
Lp. 237/1
Lp. 238/1
Lp. 239/1
Lp. 240/1
Lp. 241/1
Lp. 242/1
Lp. 243/1
Lp. 244/1
Lp. 245/1
Lp. 246/1
Lp. 247/1
Lp. 248/1
Lp. 249/1
Lp. 250/1
Lp. 251/1
Lp. 252/1
Lp. 253/1
Lp. 254/1
Lp. 255/1
Lp. 256/1
Lp. 257/1
Lp. 258/1
Lp. 259/1
Lp. 260/1
Lp. 261/1
Lp. 262/1
Lp. 263/1
Lp. 264/1
Lp. 265/1
Lp. 266/1
Lp. 267/1
Lp. 268/1
Lp. 269/1
Lp. 270/1
Lp. 271/1
Lp. 272/1
Lp. 273/1
Lp. 274/1
Lp. 275/1
Lp. 276/1
Lp. 277/1
Lp. 278/1
Lp. 279/1
Lp. 280/1
Lp. 281/1
Lp. 282/1
Lp. 283/1
Lp. 284/1
Lp. 285/1
Lp. 286/1
Lp. 287/1
Lp. 288/1
Lp. 289/1
Lp. 290/1
Lp. 291/1
Lp. 292/1
Lp. 293/1
Lp. 294/1
Lp. 295/1
Lp. 296/1
Lp. 297/1
Lp. 298/1
Lp. 299/1
Lp. 300/1
Lp. 301/1
Lp. 302/1
Lp. 303/1
Lp. 304/1
Lp. 305/1
Lp. 306/1
Lp. 307/1
Lp. 308/1
Lp. 309/1
Lp. 310/1
Lp. 311/1
Lp. 312/1
Lp. 313/1
Lp. 314/1
Lp. 315/1
Lp. 316/1
Lp. 317/1
Lp. 318/1
Lp. 319/1
Lp. 320/1
Lp. 321/1
Lp. 322/1
Lp. 323/1
Lp. 324/1
Lp. 325/1
Lp. 326/1
Lp. 327/1
Lp. 328/1
Lp. 329/1
Lp. 330/1
Lp. 331/1
Lp. 332/1
Lp. 333/1
Lp. 334/1
Lp. 335/1
Lp. 336/1
Lp. 337/1
Lp. 338/1
Lp. 339/1
Lp. 340/1
Lp. 341/1
Lp. 342/1
Lp. 343/1
Lp. 344/1
Lp. 345/1
Lp. 346/1
Lp. 347/1
Lp. 348/1
Lp. 349/1
Lp. 350/1
Lp. 351/1
Lp. 352/1
Lp. 353/1
Lp. 354/1
Lp. 355/1
Lp. 356/1
Lp. 357/1
Lp. 358/1
Lp. 359/1
Lp. 360/1
Lp. 361/1
Lp. 362/1
Lp. 363/1
Lp. 364/1
Lp. 365/1
Lp. 366/1
Lp. 367/1
Lp. 368/1
Lp. 369/1
Lp. 370/1
Lp. 371/1
Lp. 372/1
Lp. 373/1
Lp. 374/1
Lp. 375/1
Lp. 376/1
Lp. 377/1
Lp. 378/1
Lp. 379/1
Lp. 380/1
Lp. 381/1
Lp. 382/1
Lp. 383/1
Lp. 384/1
Lp. 385/1
Lp. 386/1
Lp. 387/1
Lp. 388/1
Lp. 389/1
Lp. 390/1
Lp. 391/1
Lp. 392/1
Lp. 393/1
Lp. 394/1
Lp. 395/1
Lp. 396/1
Lp. 397/1
Lp. 398/1
Lp. 399/1
Lp. 400/1
Lp. 401/1
Lp. 402/1
Lp. 403/1
Lp. 404/1
Lp. 405/1
Lp. 406/1
Lp. 407/1
Lp. 408/1
Lp. 409/1
Lp. 410/1
Lp. 411/1
Lp. 412/1
Lp. 413/1
Lp. 414/1
Lp. 415/1
Lp. 416/1
Lp. 417/1
Lp. 418/1
Lp. 419/1
Lp. 420/1
Lp. 421/1
Lp. 422/1
Lp. 423/1
Lp. 424/1
Lp. 425/1
Lp. 426/1
Lp. 427/1
Lp. 428/1
Lp. 429/1
Lp. 430/1
Lp. 431/1
Lp. 432/1
Lp. 433/1
Lp. 434/1
Lp. 435/1
Lp. 436/1
Lp. 437/1
Lp. 438/1
Lp. 439/1
Lp. 440/1
Lp. 441/1
Lp. 442/1
Lp. 443/1
Lp. 444/1
Lp. 445/1
Lp. 446/1
Lp. 447/1
Lp. 448/1
Lp. 449/1
Lp. 450/1
Lp. 451/1
Lp. 452/1
Lp. 453/1
Lp. 454/1
Lp. 455/1
Lp. 456/1
Lp. 457/1
Lp. 458/1
Lp. 459/1
Lp. 460/1
Lp. 461/1
Lp. 462/1
Lp. 463/1
Lp. 464/1
Lp. 465/1
Lp. 466/1
Lp. 467/1
Lp. 468/1
Lp. 469/1
Lp. 470/1
Lp. 471/1
Lp. 472/1
Lp. 473/1
Lp. 474/1
Lp. 475/1
Lp. 476/1
Lp. 477/1
Lp. 478/1
Lp. 479/1
Lp. 480/1
Lp. 481/1
Lp. 482/1
Lp. 483/1
Lp. 484/1
Lp. 485/1
Lp. 486/1
Lp. 487/1
Lp. 488/1
Lp. 489/1
Lp. 490/1
Lp. 491/1
Lp. 492/1
Lp. 493/1
Lp. 494/1
Lp. 495/1
Lp. 496/1
Lp. 497/1
Lp. 498/1
Lp. 499/1
Lp. 500/1
Lp. 501/1
Lp. 502/1
Lp. 503/1
Lp. 504/1
Lp. 505/1
Lp. 506/1
Lp. 507/1
Lp. 508/1
Lp. 509/1
Lp. 510/1
Lp. 511/1
Lp. 512/1
Lp. 513/1
Lp. 514/1
Lp. 515/1
Lp. 516/1
Lp. 517/1
Lp. 518/1
Lp. 519/1
Lp. 520/1
Lp. 521/1
Lp. 522/1
Lp. 523/1
Lp. 524/1
Lp. 525/1
Lp. 526/1
Lp. 527/1
Lp. 528/1
Lp. 529/1
Lp. 530/1
Lp. 531/1
Lp. 532/1
Lp. 533/1
Lp. 534/1
Lp. 535/1
Lp. 536/1
Lp. 537/1
Lp. 538/1
Lp. 539/1
Lp. 540/1
Lp. 541/1
Lp. 542/1
Lp. 543/1
Lp. 544/1
Lp. 545/1
Lp. 546/1
Lp. 547/1
Lp. 548/1
Lp. 549/1
Lp. 550/1
Lp. 551/1
Lp. 552/1
Lp. 553/1
Lp. 554/1
Lp. 555/1
Lp. 556/1
Lp. 557/1
Lp. 558/1
Lp. 559/1
Lp. 560/1
Lp. 561/1
Lp. 562/1
Lp. 563/1
Lp. 564/1
Lp. 565/1
Lp. 566/1
Lp. 567/1
Lp. 568/1
Lp. 569/1
Lp. 570/1
Lp. 571/1
Lp. 572/1
Lp. 573/1
Lp. 574/1
Lp. 575/1
Lp. 576/1
Lp. 577/1
Lp. 578/1
Lp. 579/1
Lp. 580/1
Lp. 581/1
Lp. 582/1
Lp. 583/1
Lp. 584/1
Lp. 585/1
Lp. 586/1
Lp. 587/1
Lp. 588/1
Lp. 589/1
Lp. 590/1
Lp. 591/1
Lp. 592/1
Lp. 593/1
Lp. 594/1
Lp. 595/1
Lp. 596/1
Lp. 597/1
Lp. 598/1
Lp. 599/1
Lp. 600/1
Lp. 601/1
Lp. 602/1
Lp. 603/1
Lp. 604/1
Lp. 605/1
Lp. 606/1
Lp. 607/1
Lp. 608/1
Lp. 609/1
Lp. 610/1
Lp. 611/1
Lp. 612/1
Lp. 613/1
Lp. 614/1
Lp. 615/1
Lp. 616/1
Lp. 617/1
Lp. 618/1
Lp. 619/1
Lp. 620/1
Lp. 621/1
Lp. 622/1
Lp. 623/1
Lp. 624/1
Lp. 625/1
Lp. 626/1
Lp. 627/1
Lp. 628/1
Lp. 629/1
Lp. 630/1
Lp. 631/1
Lp. 632/1
Lp. 633/1
Lp. 634/1
Lp. 635/1
Lp. 636/1
Lp. 637/1
Lp. 638/1
Lp. 639/1
Lp. 640/1
Lp. 641/1
Lp. 642/1
Lp. 643/1
Lp. 644/1
Lp. 645/1
Lp. 646/1
Lp. 647/1
Lp. 648/1
Lp. 649/1
Lp. 650/1
Lp. 651/1
Lp. 652/1
Lp. 653/1
Lp. 654/1
Lp. 655/1
Lp. 656/1
Lp. 657/1
Lp. 658/1
Lp. 659/1
Lp. 660/1
Lp. 661/1
Lp. 662/1
Lp. 663/1
Lp. 664/1
Lp. 665/1
Lp. 666/1
Lp. 667/1
Lp. 668/1
Lp. 669/1
Lp. 670/1
Lp. 671/1
Lp. 672/1
Lp. 673/1
Lp. 674/1
Lp. 675/1
Lp. 676/1
Lp. 677/1
Lp. 678/1
Lp. 679/1
Lp. 680/1
Lp. 681/1
Lp. 682/1
Lp. 683/1
Lp. 684/1
Lp. 685/1
Lp. 686/1
Lp. 687/1
Lp. 688/1
Lp. 689/1
Lp. 690/1
Lp. 691/1
Lp. 692/1
Lp. 693/1
Lp. 694/1
Lp. 695/1
Lp. 696/1
Lp. 697/1
Lp. 698/1
Lp. 699/1
Lp. 700/1
Lp. 701/1
Lp. 702/1
Lp. 703/1
Lp. 704/1
Lp. 705/1
Lp. 706/1
Lp. 707/1
Lp. 708/1
Lp. 709/1
Lp. 710/1
Lp. 711/1
Lp. 712/1
Lp. 713/1
Lp. 714/1
Lp. 715/1
Lp. 716/1
Lp. 717/1
Lp. 718/1
Lp. 719/1
Lp. 720/1
Lp. 721/1
Lp. 722/1
Lp. 723/1
Lp. 724/1
Lp. 725/1
Lp. 726/1
Lp. 727/1
Lp. 728/1
Lp. 729/1
Lp. 730/1
Lp. 731/1
Lp. 732/1
Lp. 733/1
Lp. 734/1
Lp. 735/1
Lp. 736/1
Lp. 737/1
Lp. 738/1
Lp. 739/1
Lp. 740/1
Lp. 741/1
Lp. 742/1
Lp. 743/1
Lp. 744/1
Lp. 745/1
Lp. 746/1
Lp. 747/1
Lp. 748/1
Lp. 749/1
Lp. 750/1
Lp. 751/1
Lp. 752/1
Lp. 753/1
Lp. 754/1
Lp. 755/1
Lp. 756/1
Lp. 757/1
Lp. 758/1
Lp. 759/1
Lp. 760/1
Lp. 761/1
Lp. 762/1
Lp. 763/1
Lp. 764/1
Lp. 765/1
Lp. 766/1
Lp. 767/1
Lp. 768/1
Lp. 769/1
Lp. 770/1
Lp. 771/1
Lp. 772/1
Lp. 773/1
Lp. 774/1
Lp. 775/1
Lp. 776/1
Lp. 777/1
Lp. 778/1
Lp. 779/1
Lp. 780/1
Lp. 781/1
Lp. 782/1
Lp. 783/1
Lp. 784/1
Lp. 785/1
Lp. 786/1
Lp. 787/1
Lp. 788/1
Lp. 789/1
Lp. 790/1
Lp. 791/1
Lp. 792/1
Lp. 793/1
Lp. 794/1
Lp. 795/1
Lp. 796/1
Lp. 797/1
Lp. 798/1
Lp. 799/1
Lp. 800/1
Lp. 801/1
Lp. 802/1
Lp. 803/1
Lp. 804/1
Lp. 805/1
Lp. 806/1
Lp. 807/1
Lp. 808/1
Lp. 809/1
Lp. 810/1
Lp. 811/1
Lp. 812/1
Lp. 813/1
Lp. 814/1
Lp. 815/1
Lp. 816/1
Lp. 817/1
Lp. 818/1
Lp. 819/1
Lp. 820/1
Lp. 821/1
Lp. 822/1
Lp. 823/1
Lp. 824/1
Lp. 825/1
Lp. 826/1
Lp. 827/1
Lp. 828/1
Lp. 829/1
Lp. 830/1
Lp. 831/1
Lp. 832/1
Lp. 833/1
Lp. 834/1
Lp. 835/1
Lp. 836/1
Lp. 837/1
Lp. 838/1
Lp. 839/1
Lp. 840/1
Lp. 841/1
Lp. 842/1
Lp. 843/1
Lp. 844/1
Lp. 845/1
Lp. 846/1
Lp. 847/1
Lp. 848/1
Lp. 849/1
Lp. 850/1
Lp. 851/1
Lp. 852/1
Lp. 853/1
Lp. 854/1
Lp. 855/1
Lp. 856/1
Lp. 857/1
Lp. 858/1
Lp. 859/1
Lp. 860/1
Lp. 861/1
Lp. 862/1
Lp. 863/1
Lp. 864/1
Lp. 865/1
Lp. 866/1
Lp. 867/1
Lp. 868/1
Lp. 869/1
Lp. 870/1
Lp. 871/1
Lp. 872/1
Lp. 873/1
Lp. 874/1
Lp. 875/1
Lp. 876/1
Lp. 877/1
Lp. 878/1
Lp. 879/1
Lp. 880/1
Lp. 881/1
Lp. 882/1
Lp. 883/1
Lp. 884/1
Lp. 885/1
Lp. 886/1
Lp. 887/1
Lp. 888/1
Lp. 889/1
Lp. 890/1
Lp. 891/1
Lp. 892/1
Lp. 893/1
Lp. 894/1
Lp. 895/1
Lp. 896/1
Lp. 897/1
Lp. 898/1
Lp. 899/1
Lp. 900/1
Lp. 901/1
Lp. 902/1
Lp. 903/1
Lp. 904/1
Lp. 905/1
Lp. 906/1
Lp. 907/1
Lp. 908/1
Lp. 909/1
Lp. 910/1
Lp. 911/1
Lp. 912/1
Lp. 913/1
Lp. 914/1
Lp. 915/1
Lp. 916/1
Lp. 917/1
Lp. 918/1
Lp. 919/1
Lp. 920/1
Lp. 921/1
Lp. 922/1
Lp. 923/1
Lp. 924/1
Lp. 925/1
Lp. 926/1
Lp. 927/1
Lp. 928/1
Lp. 929/1
Lp. 930/1
Lp. 931/1
Lp. 932/1
Lp. 933/1
Lp. 934/1
Lp. 935/1
Lp. 936/1
Lp. 937/1
Lp. 938/1
Lp. 939/1
Lp. 940/1
Lp. 941/1
Lp. 942/1
Lp. 943/1
Lp. 944/1
Lp. 945/1
Lp. 946/1
Lp. 947/1
Lp. 948/1
Lp. 949/1
Lp. 950/1
Lp. 951/1
Lp. 952/1
Lp. 953/1
Lp. 954/1
Lp. 955/1
Lp. 956/1
Lp. 957/1
Lp. 958/1
Lp. 959/1
Lp. 960/1
Lp. 961/1
Lp. 962/1
Lp. 963/1
Lp. 964/1
Lp. 965/1
Lp. 966/1
Lp. 967/1
Lp. 968/1
Lp. 969/1
Lp. 970/1
Lp. 971/1
Lp. 972/1
Lp. 973/1
Lp. 974/1
Lp. 975/1
Lp. 976/1
Lp. 977/1
Lp. 978/1
Lp. 979/1
Lp. 980/1
Lp. 981/1
Lp. 982/1
Lp. 983/1
Lp. 984/1
Lp. 985/1
Lp. 986/1
Lp. 987/1
Lp. 988/1
Lp. 989/1
Lp. 990/1
Lp. 991/1
Lp. 992/1
Lp. 993/1
Lp. 994/1
Lp. 995/1
Lp. 996/1
Lp. 997/1
Lp. 998/1
Lp. 999/1
Lp. 1000/1

STAROSTA MILICKI
MILICZ
Data: 2002.01.10
Lp. 1/1
Lp. 2/1
Lp. 3/1
Lp. 4/1
Lp. 5/1
Lp. 6/1
Lp. 7

SKALA 1:5000

[illegible]

STAROSTA MIŁIKI
POWIATOWY URZĄD ZASTĘPCY PRZEDSIĘDZIE
I KASZUBIAŃCZY W KUTUBO

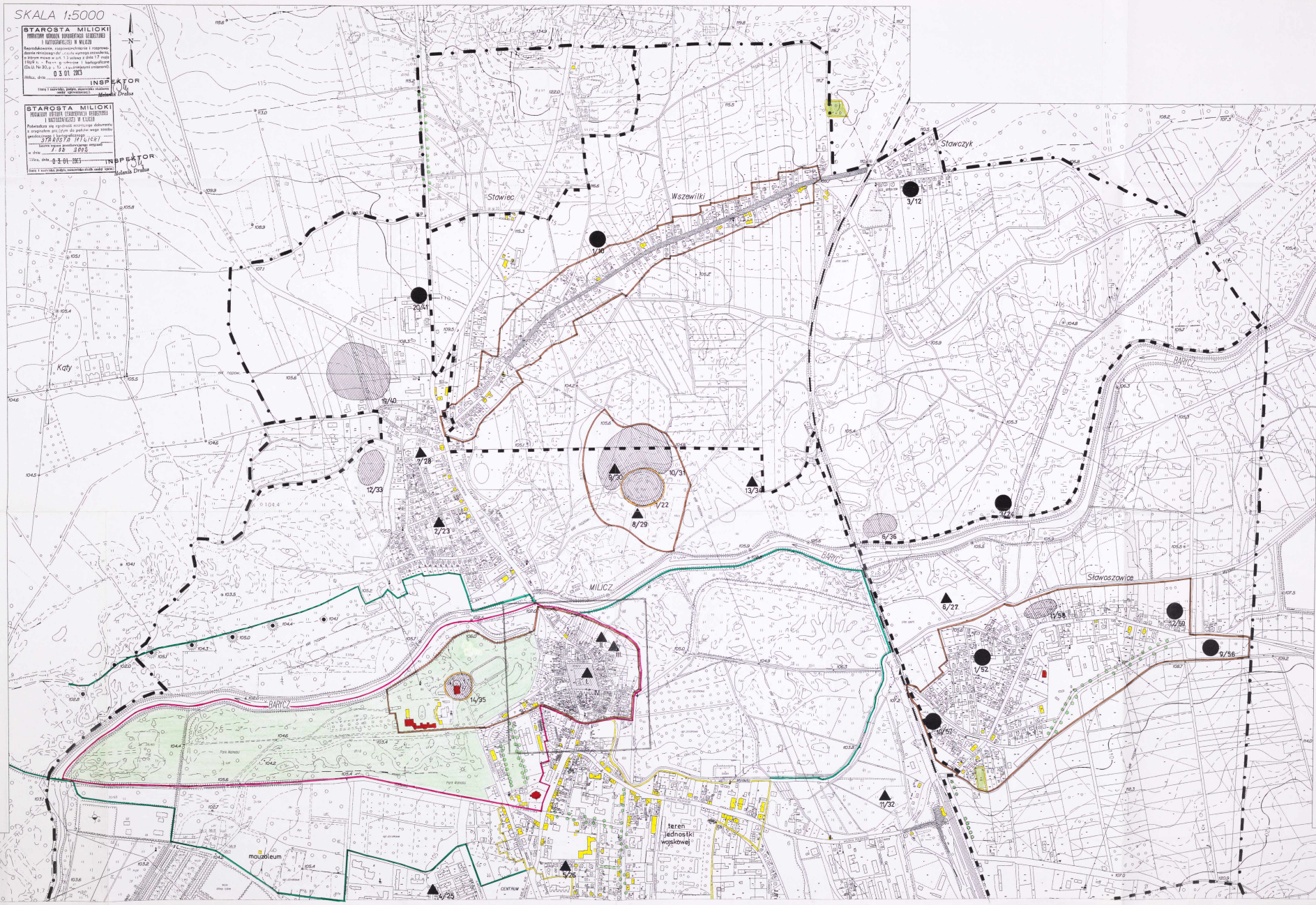
Potwierdzam że wyświadczył świadczenia zdrowotne
i ogólnego grz. i higien. do publicznego zaopie-
nia zdrowia i kasy chorych

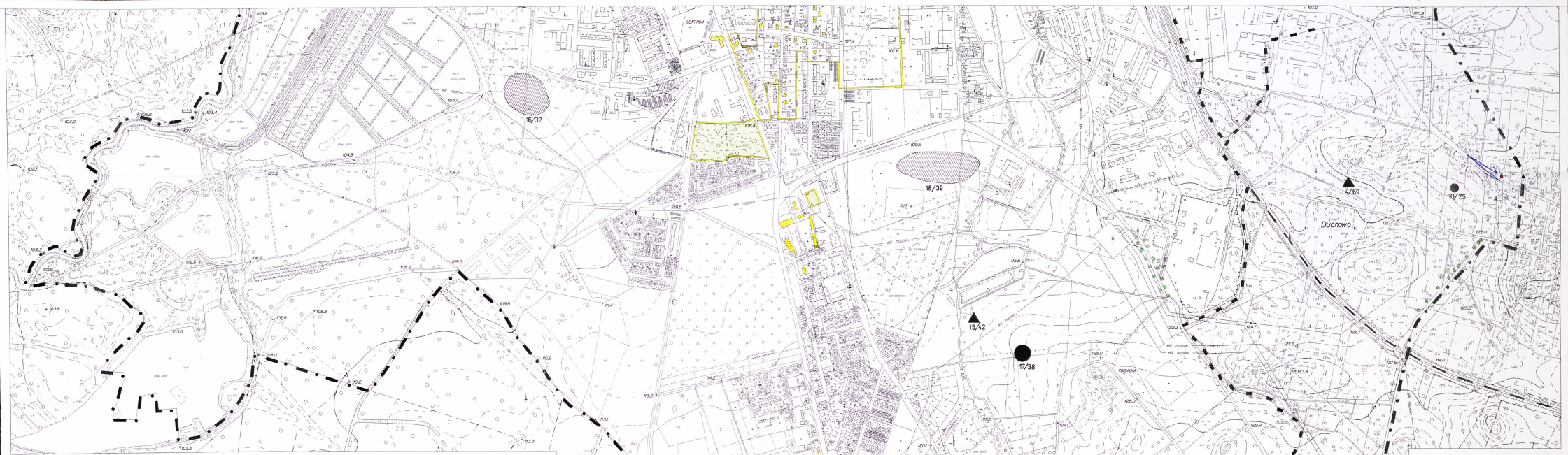
STAROSTA MIŁIKI
Leczenie ogólnie połączonych z ogólnym

W dniu **1-8-2002**

Miejsce, data **0-3-01-2003**

Główny i zastępca podpis, numeracja stron: 1/2

MILICZ

Studium środowiska kulturowego miasta
Milicza oraz wsi Wszewilki
i Stawoszwice
skala 1:5 000

- granice opracowania
- granice wsi
- obszar miasta opracowany w skali 1:1000
- strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej
- strefa „B” ochrony konserwatorskiej
- strefa „K” ochrony krajobrazu
- strefa „W” ścisłej ochrony archeologicznej
- strefa „OW” obserwacji archeologicznej
- stanowiska archeologiczne o pow. do 1 ara
- stanowiska archeologiczne o pow. od 1 ara do 0,5 ha
- stanowiska archeologiczne o pow. ponad 0,5 ha
- stanowiska archeologiczne archiwalne o nieokreślonej powierzchni
- obiekty wpisane do rejestru zabytków architektury
- obiekty w ewidencji gminnej
- bruki do zachowania
- park i zielen komponowana
- szpalery i aleje do zachowania i kontynuacji
- cmentarze i miejsca pocmentarne
- osie widokowe

